

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

65. aastakäik

21. november 2022

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/2264, 14. november 2022, millega kiidetakse heaks oluline muudatus kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registrisse kantud nimetuse spetsifikaadis („Piadina Romagnola / Piada Romagnola“ (KGT)) 1
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/2265, 14. november 2022, millega registreeritakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris nimetus „Κατσικάκι Λήμνου / Katsikaki Limnou“ (KGT) 3
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/2266, 14. november 2022, millega registreeritakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris nimetus „Samoborska češnjovka / Samoborska češnofka“ (KGT) 4
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/2267, 14. november 2022, millega registreeritakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris nimetus „Meso istarskog goveda – boškarina / Meso istrskega goveda - boškarina“ (KPN) 5
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/2268, 18. november 2022, millega lõpetatakse uut eksportijat käsitlev läbivaatamine seoses rakendusmäärusega (EL) 2019/1379, millega pärast vahepealset läbivaatamist vastavalt Euroopa parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1036 artikli 11 lõikele 4 kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit jalgrataste impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks, ning millega lõpetatakse impordi registreerimine 6

OTSUSED

- ★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2022/2269, 18. november 2022, millega liit toetab rahu ja julgeoleku jaoks vastutustundliku tehisintellektialase innovatsiooni edendamist käsitleva projekti rakendamist 11

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2022/2270, 18. november 2022, millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2019/2108, millega toetatakse bioloogilise ohutuse ja turvalisuse tugevdamist Ladina-Ameerikas kooskõlas massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku tõkestamist käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1540 (2004) rakendamisega	21
★ Nõukogu otsus (EL) 2022/2271, 18. november 2022, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Albaania Vabariigi vahelise staatust käsitleva kokkuleppe üle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Albaania Vabariigis	23
★ Nõukogu otsus (EL) 2022/2272, 18. november 2022, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise staatust käsitleva kokkuleppe üle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Bosnias ja Hertsegoviinas	25
★ Nõukogu otsus (EL) 2022/2273, 18. november 2022, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Montenegro vahelise staatust käsitleva kokkuleppe üle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Montenegros	27
★ Nõukogu otsus (EL) 2022/2274, 18. november 2022, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Serbia Vabariigi vahelise staatust käsitleva kokkuleppe üle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Serbia Vabariigis	29
★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2022/2275, 18. november 2022, millega toetatakse relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteemi (AAMVS) väljatöötamist relvade ja laskemoona ebaseadusliku leviku ennetamiseks	31
★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2022/2276, 18. november 2022, millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2019/2009, millega toetatakse Ukraina jõupingutusi relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu võitlemisel koostöös OSCEga	42
★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2022/2277, 15. november 2022, millega kiidetakse heaks Itaalia Vabariigi poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797 artikli 7 lõike 4 kohaselt esitatud taotlus mitte kohaldada komisjoni määruse (EL) nr 1303/2014 lisa punkti 4.2.1.5.2 alapunkti b alapunkti 1 (teatavaks tehtud numbri C(2022) 8068 all)	43
★ Euroopa Keskpanga otsus (EL) 2022/2278, 8. november 2022, müntide emissiooni 2023. aasta mahu heakskiitmise kohta (EKP/2022/40)	46

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/2264,

14. november 2022,

millega kiidetakse heaks oluline muudatus kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registrisse kantud nimetuse spetsifikaadis („Piadina Romagnola / Piada Romagnola“ (KGT))

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrust (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 52 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 53 lõike 1 esimesele lõigule vaatas komisjon läbi Itaalia taotluse saada heakskiit komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 1174/2014 ⁽²⁾ registreeritud kaitstud geograafilise tähise „Piadina Romagnola / Piada Romagnola“ spetsifikaadi muudatusele.
- (2) Kuna asjaomane muudatus ei ole väike määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 53 lõike 2 tähenduses, avaldas komisjon kõnealuse määruse artikli 50 lõike 2 punkti a kohase muutmistaotluse *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽³⁾.
- (3) Kuna komisjon ei ole saanud ühtegi määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 51 kohast vastuväidet, tuleks spetsifikaadi muudatus heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu Teatajas avaldatud nimetuse „Piadina Romagnola / Piada Romagnola“ (KGT) spetsifikaadi muudatus kiidetakse heaks.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽¹⁾ ELT L 343, 14.12.2012, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 24. oktoobri 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1174/2014, millega registreeritakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris nimetus [Piadina Romagnola/Piada Romagnola (KGT)] (ELT L 316, 4.11.2014, lk 3).

⁽³⁾ ELT C 278, 20.7.2022, lk 27.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. november 2022

Komisjoni nimel
presidendi eest
komisjoni liige
Janusz WOJCIECHOWSKI

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/2265,**14. november 2022,****millega registreeritakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris nimetus „Κατσικάκι Λήμνου / Katsikaki Limnou“ (KGT)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrust (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 52 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 50 lõike 2 punktile a avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* Kreeka taotlus registreerida nimetus „Κατσικάκι Λήμνου / Katsikaki Limnou“ ⁽²⁾.
- (2) Kuna komisjon ei ole saanud ühtegi määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 51 kohast vastuväidet, tuleks nimetus „Κατσικάκι Λήμνου / Katsikaki Limnou“ registreerida,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Nimetus „Κατσικάκι Λήμνου / Katsikaki Limnou“ (KGT) registreeritakse.

Esimeses lõigus osutatud nimetus määratletakse komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 668/2014 ⁽³⁾ XI lisas esitatud klassi 1.1 „värskel liha (ja rups)“ kuuluva tootena.*Artikkel 2*Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. november 2022

Komisjoni nimel
presidendi eest
komisjoni liige
Janusz WOJCIECHOWSKI

⁽¹⁾ ELT L 343, 14.12.2012, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 281, 22.7.2022, lk 12.

⁽³⁾ Komisjoni 13. juuni 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 668/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 179, 19.6.2014, lk 36).

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/2266,**14. november 2022,****millega registreeritakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris nimetus „Samoborska češnjovka / Samoborska češnofka“ (KGT)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrust (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 52 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 50 lõike 2 punktile a avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* Horvaatia taotlus registreerida nimetus „Samoborska češnjovka / Samoborska češnofka“ ⁽²⁾.
- (2) Kuna komisjon ei ole saanud ühtegi määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 51 kohast vastuväidet, tuleks nimetus „Samoborska češnjovka / Samoborska češnofka“ registreerida,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Nimetus „Samoborska češnjovka / Samoborska češnofka“ (KGT) registreeritakse.

Esimeses lõigus osutatud nimetus määratletakse komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 668/2014 ⁽³⁾ XI lisas esitatud klassi 1.2 „lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)“ kuuluva tootena.*Artikkel 2*Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. november 2022

Komisjoni nimel
presidendi eest
komisjoni liige
Janusz WOJCIECHOWSKI

⁽¹⁾ ELT L 343, 14.12.2012, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 278, 20.7.2022, lk 35.

⁽³⁾ Komisjoni 13. juuni 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 668/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 179, 19.6.2014, lk 36).

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/2267,**14. november 2022,****millega registreeritakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris nimetus „Meso istarskog goveda – boškarina / Meso istrskega goveda - boškarina“ (KPN)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrust (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 52 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 50 lõike 2 punktile a avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* Horvaatia ja Sloveenia taotlus registreerida nimetus „Meso istarskog goveda – boškarina / Meso istrskega goveda - boškarina“ ⁽²⁾.
- (2) Kuna komisjon ei ole saanud ühtegi määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 51 kohast vastuväidet, tuleks nimetus „Meso istarskog goveda – boškarina / Meso istrskega goveda - boškarina“ registreerida,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Nimetus „Meso istarskog goveda – boškarina / Meso istrskega goveda - boškarina“ (KPN) registreeritakse.

Esimeses lõigus osutatud nimetus määratletakse komisjoni rakenduse (EL) nr 668/2014 ⁽³⁾ XI lisas esitatud klassi 1.1 „värsk liha (ja rups)“ kuuluva tootena.*Artikkel 2*Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. november 2022

Komisjoni nimel

presidendi eest

komisjoni liige

Janusz WOJCIECHOWSKI

⁽¹⁾ ELT L 343, 14.12.2012, lk 1.⁽²⁾ ELT C 288, 29.7.2022, lk 46.⁽³⁾ Komisjoni 13. juuni 2014. aasta rakenduse (EL) nr 668/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 179, 19.6.2014, lk 36).

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/2268,**18. november 2022,**

millega lõpetatakse uut eksportijat käsitlev läbivaatamine seoses rakendusmäärusega (EL) 2019/1379, millega pärast vahepealset läbivaatamist vastavalt Euroopa parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1036 artikli 11 lõikele 4 kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit jalgrataste impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks, ning millega lõpetatakse impordi registreerimine

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrust (EL) 2016/1036 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed ⁽¹⁾ (edaspidi „alusmäärus“), eriti selle artikli 11 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

1. KEHTIVAD MEETMED

- (1) Määrusega (EMÜ) nr 2474/93 ⁽²⁾ (edaspidi „algne uurimine“) kehtestas nõukogu 30,6 % suuruse lõpliku dumpinguvastase tollimaksu Hiina Rahvavabariigist (edaspidi „Hiina“) pärinevate jalgrataste impordi suhtes. Pärast seda on toimunud mitu uurimist, mille tulemusena esialgseid meetmeid laiendati või muudeti.
- (2) Määrusega (EL) nr 502/2013 ⁽³⁾ muutis nõukogu pärast määruse (EÜ) nr 1225/2009 ⁽⁴⁾ artikli 11 lõike 3 kohast vahepealset läbivaatamist kõnealuseid meetmeid. Kõnealuses uurimises ei kohaldatud Hiina eksportivate tootjate suhtes väljavõtetulist uuringut ning säilitati nõukogu määrusega (EÜ) nr 1095/2005 ⁽⁵⁾ kehtestatud üleriigiline dumpinguvastane tollimaks 48,5 %, mis põhineb dumpingumarginaalil.
- (3) Praegu kehtivad meetmed on dumpinguvastased meetmed, mis on kehtestatud komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2019/1379, ⁽⁶⁾ mille alusel maksustatakse taotluse esitaja toodetud vaatlusaluse toote import lõpliku dumpinguvastase tollimaksuga 48,5 %.

2. KÄESOLEV UURIMINE**2.1. Lävivaatamistaotlus**

- (4) Komisjon sai taotluse algatada uue eksportijaga seotud läbivaatamine vastavalt alusmääruse artikli 11 lõikele 4. Taotluse esitas 10. septembril 2019 ja seda uuendas 26. novembril 2021 Hiina jalgrataste eksportiv tootja Zhejiang Feishen Vehicle Industry Co., Ltd. (edaspidi „taotluse esitaja“).

⁽¹⁾ ELT L 176, 30.6.2016, lk 21.

⁽²⁾ Nõukogu 8. septembri 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 2474/93 lõpliku dumpinguvastase tollimaksu kehtestamise kohta Hiina Rahvavabariigist pärinevate jalgrataste impordile ühendusse ja ajutise dumpinguvastase tollimaksu lõpliku sissenõudmise kohta (EÜT L 228, 9.9.1993, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 29. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 502/2013, millega muudetakse pärast määruse (EÜ) nr 1225/2009 artikli 11 lõike 3 kohast vahepealset läbivaatamist rakendusmäärust (EL) nr 990/2011, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit jalgrataste impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 153, 5.6.2013, lk 17).

⁽⁴⁾ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (ELT L 343, 22.12.2009, lk 51).

⁽⁵⁾ Nõukogu 12. juuli 2005. aasta määrus (EÜ) nr 1095/2005, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks Vietnamist pärit jalgrataste impordi suhtes ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1524/2000, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit jalgrataste impordi suhtes (ELT L 183, 14.7.2005, lk 1).

⁽⁶⁾ Komisjoni 28. augusti 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1379, millega pärast aegumise läbivaatamist vastavalt määruse (EL) 2016/1036 artikli 11 lõikele 2 kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit jalgrataste impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks, mis laieneb Indoneesiast, Malaisiast, Sri Lankalt, Tuneesiast, Kambodžast, Pakistanist ja Filipiinidelt lähetatud jalgrataste impordile, olenemata sellest, kas need riigid on deklareeritud päritolumaana või mitte (ELT L 225, 29.8.2019, lk 1).

- (5) Taotluse esitaja väitis, et ta ei ole seotud ühegi jalgrattaid eksportiva tootjaga, kelle suhtes kohaldatakse praegu kehtivaid meetmeid. Lisaks sellele väitis taotluse esitaja, et ta eksportis jalgrattaid liitu pärast algse uurimise uurimisperioodi lõppu.

2.2. Uut eksportijat käsitleva läbivaatamise algatamine

- (6) Komisjon uuris kättesaadavaid tõendeid ja jõudis järeldusele, et uut eksportijat käsitleva läbivaatamise algatamiseks alusmääruse artikli 11 lõike 4 kohaselt on piisavalt tõendeid. Pärast liidu tootjatele märkuste esitamiseks võimaluse andmist algatas komisjon komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2022/358 ⁽⁷⁾ taotluse esitaja suhtes rakendusmääruse (EL) 2019/1379 läbivaatamise.

2.3. Vaatlusalune toode

- (7) Vaatlusalune toode on Hiinast pärit jalgrattad ja muud ilma mootorita rattad (sealhulgas kolmerattalised veoalgrattad, kuid välja arvatud monorattad), mis kuuluvad praegu CN-koodide 8712 00 30 ja ex 8712 00 70 (TARICi koodid 8712 00 70 91, 8712 00 70 92 ja 8712 00 70 99) alla.

2.4. Asjaomased isikud

- (8) Komisjon teavitab läbivaatamise algatamisest ametlikult taotluse esitajat, liidu tootmisharu ning eksportiva riigi esindajaid. Huvitatud isikutele anti võimalus oma seisukohad kirjalikult ja suuliselt teatavaks teha.
- (9) Läbivaatamise algatamise päeval palus komisjon taotluse esitajal täita küsimustiku.

2.5. Läbivaatamisega seotud uurimisperiood

- (10) Uurimine hõlmas ajavahemikku alates 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2021 (edaspidi „läbivaatamisega seotud uurimisperiood“).

2.6. Teavitamine

- (11) 29. juulil 2022 teatas komisjon huvitatud isikutele oma kavatsusest lõpetada läbivaatamisega seotud uurimine ilma taotluse esitajale individuaalset dumpingumarginaali kindlaks määramata. Huvitatud isikutele anti võimalus esitada märkusi.
- (12) 12. augustil 2022 esitatud märkustes ei olnud taotluse esitaja nõus komisjoni analüüsiga, mille alusel keelduti uue eksportija staatusest lähtuvalt taotluse esitaja müügi esinduslikkusest, ning ta väitis, et sellel otsusel puudub õiguslik alus ning see ei ole kooskõlas vaekogu ja apellatsioonikogu aruannetega juhtumis *Mehhiko – lõplikud dumpinguvastased meetmed loomaliha ja riisi puhul* ⁽⁸⁾.
- (13) Komisjon märgib, et vaekogu ja apellatsioonikogu vaatasid läbi kiirendatud uut eksportijat käsitleva läbivaatamise heakskiitmise või tagasilükkamise tingimused, mis on sätestatud *Mehhiko* õiguses. Käesoleval juhul nõustus komisjon taotluse esitaja taotlusega ja on oma kohustusi täites algatanud uut eksportijat käsitleva läbivaatamise, aga komisjon vajab dumpingumarginaali usaldusväärseks arvutamiseks usaldusväärset ekspordihinda, mis kajastab

⁽⁷⁾ Komisjoni 2. märtsi 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2022/358, millega algatatakse rakendusmääruse (EL) 2019/1379 läbivaatamine seoses uue eksportijaga, kehtestatakse ühele Hiina eksportivale tootjale Hiina Rahvavabariigist pärit jalgrataste impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks, tunnistatakse kehtetuks kõnealuse eksportiva tootja impordi suhtes kohaldatav tollimaks ja kehtestatakse kõnealuse impordi suhtes registreerimisnõue (ELT L 68, 3.3.2022, lk 9).

⁽⁸⁾ Apellatsioonikogu aruanne *Mehhiko – dumpinguvastased meetmed riisi puhul*, punkt 323

asjasse puutuva eksportiva tootja tavapärasest hinnakujundust. Nagu on selgitatud põhjendustes 25–28, ei saa dumpingumarginaali arvutamiseks kasutada taotluse esitaja tehtud tehingut, kuna see ei kajasta piisavalt täpselt tavapärasest ja kestlikku ekspordi hinnakujundust, mille abil oleks võimalik määrata kindlaks individuaalne dumpingumarginaal, mida võidakse kasutada tulevaste tehingute puhul. Seepärast lükatakse see väide tagasi.

- (14) Taotluse esitaja osutas mitmele uut eksportijat käsitleva läbivaatamise uurimisele, mille puhul eksportijad tegid ainult ühe müügitehingu ja neile määrati sellest hoolimata soodne dumpingumarginaal. Taotluse esitaja palus, et komisjon oleks praegusel juhul esitatud taotluse menetlemisel oma tegevuses järjepidev.
- (15) Läbivaatamised, millele taotluse esitaja osutas, käsitlesid uurimisi, mille puhul oli saadaval valimi keskmine määr. Seetõttu ei olnud vajalik määrata kindlaks individuaalseid dumpingumarginaale. Vastupidiselt taotluse esitaja väidetele on komisjoni meetod uue eksportija olukorra hindamiseks järjepidev. Hiina Rahvavabariigist pärit trikloroisotsüaanuurhapet käsitleva läbivaatamise⁽⁹⁾ käigus ei saanud komisjon kasutada ekspordihinda ja seetõttu lõpetati läbivaatamine, ilma et taotluse esitajale oleks olnud võimalik kehtestada individuaalset määra.
- (16) Taotluse esitaja väitis, et komisjon hindas ekslikult faktilisi tõendeid, kui ta määras kindlaks müügi esinduslikkust ning võrdles ekspordihinda statistiliste andmete ja kliendile edasimüügi hinnaga.
- (17) Ekspordihinnaga võrdluse puhul väitis taotluse esitaja, et tema tooted olid kvaliteetsed tooted, mis olid saanud rahvusvahelistel konkurssidel disainiauhindu, ja seega ei ole asjakohane võrdlus mitmesuguseid kaupu käsitleva statistikaga, millest hind oli kõrgem. Taotluse esitaja vaidlustas samuti Austria importija esitatud teabe, mille kohaselt oli tegemist proovitehinguga, ja väitis, et taotluse esitaja seisukohast oli tegemist tavapärase ja mitte proovitehinguga.
- (18) Komisjon märgib, et ükski taotluse esitaja väidetest ei sisaldanud teavet, mis seaks kahtluse alla teabe, mida komisjon kaalus faktide hindamise käigus. Seetõttu lükatakse väited sellisel kujul tagasi.
- (19) Taotluse esitaja pakkus alternatiivina välja meetmete järelevalve või minimaalse impordihinna kindlaksmääramise.
- (20) Komisjoni ei saa nõustuda kummagagi neist taotluse esitaja esitatud kahest taotlusest. Järelevalve ega minimaalne impordihind ei ole kumbki uue eksportiva tootja olukorra jaoks asjakohane. Kinnitusviikide ja klambrite juhtumi⁽¹⁰⁾ järelevalve puhul, millele taotluse esitaja tähelepanu juhtis, kasutati seda impordi olukorra järelevalveks dumpinguvastaste meetmete kehtestamata jätmise korral. Minimaalse impordihinna mehhanism on vahend, mis võimaldab määrata kindlaks tollimaksu määra, mis ületab kogueksporti asjaomasest riigist, menetluste puhul, mille jaoks on see meetme liik komisjoni hinnangul juhtumi konkreetseid asjaolusid arvesse võttes asjakohane. Käesoleval juhul on meetmete puhul tegemist väärtuseliste tollimaksudega ja uue eksportijaga seotud läbivaatamise eesmärk ei ole vaadata läbi meetmete liiki.

⁽⁹⁾ Komisjoni 12. aprilli 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2022/619, millega lõpetatakse rakendusmääruse (EL) 2017/2230 läbivaatamised seoses uue eksportijaga, kehtestatakse kolmele Hiina eksportivale tootjale Hiina Rahvavabariigist pärit trikloroisotsüaanuurhappe impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks, kehtestatakse kõnealuste tootjate impordi suhtes tollimaks ja tühistatakse nimetatud impordi suhtes registreerimisnõue (ELT L 115, 13.4.2022, lk 66).

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 14. augusti 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/1202, millega lõpetatakse dumpinguvastane menetlus Hiina Rahvavabariigist pärit kinnitusviikide ja klambrite impordi suhtes ning võetakse Hiina Rahvavabariigist pärit kinnitusviikide ja klambrite import jälgimise alla (ELT L 269, 17.8.2020, lk 40).

3. UURIMISE TULEMUSED

3.1. „Uue eksportiva tootja“ kriteeriumid

- (21) Alusmääruse artikli 11 lõike 4 kohaselt peavad uue eksportiva tootja puhul olema täidetud järgmised kriteeriumid:
- a) ta ei eksportinud vaatlusalust toodet liitu uurimisperioodil, mille alusel meetmed on kehtestatud,
 - b) ta ei ole seotud ühegi Hiina eksportija või tootjaga, kelle suhtes kohaldatakse kehtivaid dumpinguvastaseid meetmeid, ning
 - c) ta on vaatlusalust toodet pärast algse uurimisperioodi lõppu liitu tegelikult eksportinud või võtnud tühistamatu lepingulise kohustuse eksportida liitu oluline kogus.
- (22) Uurimine kinnitas, et taotluse esitaja ei ole vaatlusalust toodet algse uurimisperioodi jooksul eksportinud.
- (23) Taotluse esitaja näitas, et ta ei olnud seotud ühegi Hiina eksportiva tootjaga, kelle suhtes kohaldatakse vaatlusaluse toote osas kehtivaid dumpinguvastaseid meetmeid.
- (24) Seoses kriteeriumiga, mille kohaselt taotluse esitaja pidi olema alustanud asjaomase toote eksporti liitu pärast algse uurimisperioodi lõppu, hindas komisjon järgmist. Taotluse esitaja tegi läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ainult ühe piiratud mahuga eksporditehingu ja seega uuris komisjon, kas seda eksporditehingut võib pidada piisavaks, et täpselt kajastada taotluse esitaja praegust ja tulevast ekspordikäitumist. Täpsemalt analüüsis komisjon põhjalikumalt eksporditud koguse osakaalu kogutoodangust ja ELi suunatud müügi hindu võrreldes teiste Hiina eksportivate tootjate keskmiste hindadega, kes eksportisid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ELi märkimisväärse mahus.
- (25) Taotluse esitaja müüs ühe tehinguna Austria importijale 30 laste jalgratast, mis moodustab 1 % tema kogutootmisest. Taotluse esitaja tehingu hind CIF-tasemel oli 73 % ⁽¹⁾ kõrgem kui muude Austria turule eksportivate Hiina tootjate keskmine hind. See näitab, et tehingut ei tehtud tavapärastel äritingimustel.
- (26) Komisjon võttis importijaga ühendust, et saada lisateavet tehingu olemuse ja edasimüügiväärtuse kohta.
- (27) Austria importija kinnitas samuti, et tegemist oli lihtsalt katsetehinguga (mitte tavalise äritehinguga), et ostuhind oli liiga kõrge ning et ta müüs seetõttu jalgrattad lõppklientidele edasi ostuhinnast madalama hinnaga.

3.2. Järeldus

- (28) Eespool nimetatud põhjustel leidis komisjon, et taotluse esitaja esitatud tehing ei kujutanud endast piisavalt esinduslikku alust ega kajastanud piisavalt täpselt tema praegust ja tulevast ekspordihinna kujundust, et seda saaks individuaalse dumpingumarginaali kindlaksmääramise aluseks võtta. Seega tuleks läbivaatamisega seotud uurimine lõpetada.

⁽¹⁾ Ettevõtte ELis müügihinna võrdlus keskmise Hiinast impordi hinnaga konkreetset ELi turul sama ajavahemiku jooksul. See võrdlus tehti CIF-tasemel, s.o lähtuvalt hinnast, millega jalgrattad ELi piirile saabusid. Kui võtta arvesse 48,5 % dumpinguvastast tollimaksu, siis oli hind 99 % kõrgem.

4. DUMPINGUVASTASE TOLLIMAKSU SISSENÕUDMINE

- (29) Eespool kirjeldatud tõendite põhjal tegi komisjon järelduse, et taotluse esitaja toodetud ja Hiinast pärit jalgrataste impordi läbivaatamine tuleks lõpetada. Rakendusmääruse (EL) 2019/1379 artikli 1 lõike 2 kohast „kõigi muude äriühingute“ suhtes kohaldatavat tollimaksu tuleks kohaldada taotluse esitaja valmistatud toodete suhtes. Järelikult tuleks taotluse esitaja impordi registreerimine lõpetada ja rakendusmäärusega (EL) 2019/1379 kehtestatud kõikide muude äriühingute suhtes kohaldatav üleriigiline tollimaks (48,5 %) tuleks alates läbivaatamise alguskuupäevast kõnealuselt impordilt sisse nõuda. See ei piira importijate võimalust taotleda tasutud tollimaksude tagasimaksmist kooskõlas alusmääruse artikli 11 lõikega 8.
- (30) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2016/1036 artikli 15 lõike 1 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Rakendusmäärusega (EL) 2022/358 algatatud uut eksportijat käsitlev läbivaatamine lõpetatakse.
2. Käesolevaga tunnistatakse kehtetuks rakendusmääruse (EL) 2022/358 artikkel 2.
3. Dumpinguvastast tollimaksu, mida kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2019/1379 artikliga 1 kohaldatakse „kõigi muude äriühingute“ suhtes Hiina Rahvavabariigis (TARICi lisakood B999), kohaldatakse käesolevaga Zhejiang Feishen Vehicle Industry Co., Ltd. toodetud toodete impordi suhtes.

Artikkel 2

1. Tolliasutustele antakse korraldus lõpetada rakendusmääruse (EL) 2022/358 artikli 3 kohane impordi registreerimine.
2. Alates 3 märtsist 2022 maksustatakse artikli 1 lõikes 3 osutatud dumpinguvastase tollimaksuga nende toodete import, mis on registreeritud vastavalt rakendusmääruse (EL) 2022/358 artiklile 3.
3. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse kehtivaid tollimaksualaseid sätteid.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõigis liikmesriikides.

Brüssel, 18. november 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/2269,

18. november 2022,

millega liit toetab rahu ja julgeoleku jaoks vastutustundliku tehisintellektialase innovatsiooni edendamist käsitleva projekti rakendamist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 2016. aastal vastu võetud Euroopa Liidu üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias rõhutatakse, et liit panustab rohkem kollektiivsesse julgeolekusse.
- (2) Liidu 2018. aastal vastu võetud ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastast võitlust käsitlevas strateegias „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ märgitakse, et liit kasutab asjakohaseid vahendeid, et toetada uurimis- ja arendustegevust usaldusväärse ja kulutõhusa tehnoloogia väljatöötamiseks, et muuta väike- ja kergrelvad ning nende laskemoon turvalisemaks ja maandada kõrvalesuunamise riski. Lisaks juhtis nõukogu strateegia vastuvõtmisega seotud järeldustes tähelepanu muutunud julgeolekukontekstile, sealhulgas liidusisesele terrorismiohule ning arengutele väike- ja kergrelvade ehituses ja tehnoloogias, mis mõjutab valitsuste võimekust kõnealuse ohuga tegeleda.
- (3) Komisjoni teatises „Koskõlastatud kava Euroopas loodud tehisintellekti arendamise ja kasutamise kohta – 2018“ märgitakse, et tehisintellektiuuringute igasuguse toetamise juhtpõhimõtteks on vastutustundliku tehisintellekti arendamine. Lisaks tõdetakse selles, et kuna tehisintellektiga saab hõlpsasti piiriüleselt kaubelda, on selles valdkonnas kestlikud ainult ülemaailmsed lahendused ning et liit edendab tehisintellekti ja üleüldiselt tehnoloogiate kasutamist, et aidata lahendada ülemaailmseid probleeme, toetada Pariisi kliimakokkuleppe rakendamist ja saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärgid.
- (4) ÜRO peasekretär märkis 2019. aasta ülemaailmsel kohtumisel „AI for Good“, et tehisintellekti eeliste ärakasutamiseks ja riskidega tegelemiseks peavad kõik – valitsused, tööstus, akadeemilised ringkonnad ja kodanikuühiskond – tegema koostööd, et töötada välja vastutustundlikku innovatsiooni võimaldavad raamistikud ja süsteemid.
- (5) Liit soovib edendada vastutustundliku tehisintellekti arendamist, kollektiivset julgeolekut ning võimalust kasutada ära tehisintellekti pakutavaid võimalusi kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks ning samuti selliste probleemide lahendamiseks, mida tehisintellekt tekitab rahu ja julgeoleku kontekstis.
- (6) Liit peaks toetama projekti „Vastutustundliku tehisintellekti alase innovatsiooni edendamine rahu ja julgeoleku jaoks“ rakendamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liidu välis- ja julgeolekupoliitika üldise strateegia rakendamiseks ning ebaseaduslike tulirelvade ning väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastast võitlust käsitleva liidu strateegia „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ ning samuti komisjoni teatise „Tehisintellekt Euroopa huvides“ arvessevõtmiseks toetab liit projekti „Vastutustundliku tehisintellekti alase innovatsiooni edendamine rahu ja julgeoleku jaoks“ rakendamist.

2. Euroopa tehisintellekti strateegia arvessevõtmiseks on liidu toetataval projektitegevusel erieesmärk toetada tsiviilotsustarbelise tehisintellekti kogukonna suuremat kaasamist selliste riskide leevendamisse, mida rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule võib põhjustada vastutustundetute osalejate poolne tehisintellektialaste tsiviilteadusuuringute ja -innovatsiooni kõrvalesuunamine ning väärkasutamine, järgmisel viisil:

- luuakse parem arusaamine sellest, kuidas tehisintellektialaste teadusuuringute ja innovatsiooni arendamist ja levitamist käsitlevad otsused võivad mõjutada kõrvalesuunamise ja väärkasutamise riske ning luua omakorda riske või võimalusi rahu ja julgeoleku tagamiseks;
- edendatakse vastutustundlike innovatsiooniprotsesse, -meetodeid ja -vahendeid, mis võivad aidata tagada tsiviilinnovatsiooni rahuotstarbelise rakendamise ja tehisintellektialaste teadmiste vastutustundliku levitamise. Selleks toetatakse kõnealuse projektiga suutlikkuse suurendamist, teadusuuringuid ja kaasamise meetmeid, millega suurendatakse ülemaailmse tsiviilotsustarbelise tehisintellekti kogukonna suutlikkust võtta arvesse ja käsitleda rahu- ja julgeolekuriske, mida põhjustab vastutustundetute osalejate poolne tsiviiltehisintellekti kõrvalesuunamine ning väärkasutamine vastutustundlike innovatsiooniprotsesside kaudu, ning tugevdatakse vastutustundliku tehisintellekti alal tsiviilvaldkonnas tehtavate riskimaandamisemeetmete ning valitsustevahelisel tasandil desarmeerimise, relvastuskontrolli ja massihävitusrelvade leviku tõkestamisega tegelevas kogukonnas juba käimasolevate meetmete vahelist seost.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud projektitegevuse eesmärk ei ole kehtestada uusi standardeid, põhimõtteid või norme ega sekkuda muul viisil liikmesriikide pädevusse kuuluvates valdkondades. Selle asemel kavatakse arendada vastutustundlike tsiviilvaldkonna innovatsioonimeetmeid, et võtta arvesse rahu- ja julgeolekuriske, mis tulenevad vastutustundetute osalejate poolsest tsiviilintellekti kõrvalesuunamisest ja väärkasutamisest, ning anda teavet olemasolevate asjakohaste valitsustevaheliste meetmete kohta.

4. Selle projekti üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja“).
2. Artiklis 1 osutatud projekti tehnilist rakendamist viib läbi ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo (UNODA), keda toetab Stockholmi Rahvusvaheline Rahu-uuringute Instituut (Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI)).
3. UNODA, keda toetab SIPRI, täidab nimetatud ülesandeid kõrge esindaja vastutusel. Sel eesmärgil sõlmib kõrge esindaja UNODA ja SIPRIga vajalikud kokkulepped.

Artikkel 3

1. Artiklis 1 osutatud liidu rahastatava projekti rakendamiseks ette nähtud lähtesumma on 1 782 285,71 eurot.
2. Lõikes 1 sätestatud lähtesummast rahastatavaid kulutusi hallatakse vastavalt liidu eelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.
3. Järelevalvet lõikes 1 sätestatud lähtesummas rahastatavate kulutuste nõuetekohase haldamise üle teostab komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon UNODAGA rahalist toetust käsitleva lepingu. Kõnealust rahalist toetust käsitlevas lepingus sätestatakse, et ÜRO desarmeerimisbüroo tagab liidu rahalise abi nähtavuse vastavalt selle suurusele.
4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud rahalist toetust käsitleva lepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Ta teavitab nõukogu kõigist selle protsessi käigus esile kerkivatest probleemidest ning nimetatud lepingu sõlmimise kuupäevast.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja annab nõukogule aru käesoleva otsuse rakendamisest UNODA ja SIPRI korrapäraselt üks kord kvartalis koostatavate ühisaruannete alusel. Nende aruannete põhjal viib nõukogu läbi hindamise.
2. Komisjon annab teavet artiklis 1 osutatud projekti rakendamise finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

See kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud rahalist toetust käsitleva lepingu sõlmimisest. Kui kuue kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast ei ole sellist lepingut sõlmitud, kaotab otsus samuti kehtivuse.

Brüssel, 18. november 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BEK

LISA

PROJEKTIDOKUMENT**Vastutustundliku tehisintellektialase innovatsiooni edendamine rahu ja julgeoleku tagamiseks****1. TAUST**

Hiljutised edusammud tehisintellekti valdkonnas on avanud uusi võimalusi rahu ja julgeoleku toetamiseks ja säilitamiseks, näiteks tehnoloogiliste täiustuste kaudu sellistes valdkondades nagu konfliktidealane varajane hoiatamine ning relvastus- ja ekspordikontrolli kontroll. Teisest küljest on need edusammud võimaldanud luua uusi vahendeid pingete, konfliktide ja ebakindluse tekitamiseks ja süvendamiseks riikide vahel ja sees. Tehisintellekti teatavatest rakendustest, näiteks autonoomsetest surmavatest relvasüsteemidest tulenevad ohud on osutunud relvastuskontrolli kogukonna jaoks suureks mureküsimuseks. Üks ohtu hõlmav suundumus, mis väärib suuremat tähelepanu ning millele reageerimisel võivad praegused relvastuskontrollialased ja diplomaatilised jõupingutused olla ebapiisavad, on tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni kõrvalesuunamine ja väärkasutamine vastutustundetute osalejate, sealhulgas pahatahtlike valitsusväliste osalejate poolt, näiteks vastandgeneratiivsete võrgustike (*Generative Adversarial Networks* ehk GAN) väärkasutamine süvavõltsingute loomiseks desinformatsioonikampaaniate jaoks.

Tehisintellekt on progressi võimaldav tehnoloogia, millel on suur üldkasutuspotentsiaal. Teatavad osalejad saaksid (suhteliselt kergesti) juurdepääsu tsiviilotstarbeliste rakenduste jaoks välja töötatud tehisintellekti valdkonna teadusuuringutele ja innovatsioonile ning muuta nende kasutusotstarbe kahjulikuks või häirivaks, mis võib mõjutada rahvusvahelist rahu ja julgeolekut. Tsiviilotstarbelise tehnoloogia kõrvalesuunamine ja väärkasutamine ei ole uus ega ka tehisintellektile ainuomane nähtus. Seotud robotikavaldkonnas on selle hiljutiseks näiteks meelelahutuslike droonide relvana kasutamine Süürias Daeshi/ISIS'e poolt. Kuid tehisintellekti puhul muudavad probleemi keeruliseks mitu tegurit: tehisintellekti algoritmide ja andmete immateriaalne ja kiiresti muutuv olemus, mis raskendab nende edastamise/levitamise kontrolli, erasektori juhtiv roll teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni ökosüsteemis ning sellest tulenev vajadus kaitsta omandiõigusega kaitstud algoritme ning tehisintellektitehnoloogiate kasutusotstarbe muutmiseks sobivate inimteadmiste ja materiaalsete ressursside üleilmne kättesaadavus. Samas ei ole tsiviilsektoris tehisintellekti valdkonnas töötavad inimesed liiga sageli teadlikud võimalikest tagajärgedest, mida võib rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule avaldada nende töö viljade kõrvalesuunamine ja väärkasutamine, või on nad kõhkleva seisukohal, kas osaleda käimasolevates aruteludes tehisintellektiga seotud ohtude üle relvastuskontrolli ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise ringkondades.

On vaja toetada tsiviilotstarbelise tehisintellekti kogukonna suuremat kaasamist nende rahu- ja julgeolekuohtude mõistmisse ja vähendamisse, mis on seotud tehisintellekti tsiviilotstarbelise tehnoloogia kõrvalesuunamise ja väärkasutamisega vastutustundetute osalejate poolt. Stockholmi Rahvusvahelise Rahu-uuringute Instituudi (SIPRI) ja ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo (UNODA) arvates on seda võimalik saavutada vastutustundliku innovatsiooni suurema edendamisega ülemaailmses tsiviilotstarbelise tehisintellekti kogukonnas. SIPRI ja UNODA varasem töö on näidanud, et vastutustundlik innovatsioon kui isevalitsemise mehhanism võib pakkuda ülemaailmsele tsiviilotstarbelise tehisintellekti kogukonnale praktilisi vahendeid ja meetodeid, et teha kindlaks ning aidata ennetada ja vähendada ohte, mida tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni kõrvalesuunamine ja väärkasutamine võib kaasa tuua rahu ja julgeoleku jaoks. SIPRI ja UNODA töös tehti kindlaks ka meetodid ja mitmed käimasolevad tsiviilkesksed algatused vastutustundliku tehisintellekti valdkonnas, millele võiks tugineda selleks, et teavitada tsiviilotstarbelise tehisintellekti kogukonda relvastuskontrolli ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise küsimustest, ekspertide aruteludest ja riikide seisukohtadest tehisintellekti vastutustundliku arendamise, levitamise ja kasutamise kohta ning kaitsektori vastutusalasest tööst saadud õppetundidest. (1) Kriitilise tähtsusega on sellest eelnevast tööst selgesti nähtunud asjaolu, et igasuguse vastutustundliku innovatsioonitegevuse keskmes on koostöö teaduse, tehnoloogia, inseneria ja matemaatika (STEM) erialade õppijatega, kes tegelevad tehisintellektiga veel hariduslikus formaadis.

2. EESMÄRGID

Nende projektide eesmärk on toetada tsiviilotstarbelise tehisintellekti kogukonna suuremat kaasamist nende ohtude vähendamisse, mida tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni kõrvalesuunamine ja väärkasutamine vastutustundetute osalejate poolt võib põhjustada rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule. Nende eesmärk on esiteks luua parem arusaam sellest, kuidas tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni arendamise ja levitamise seotud otsused võivad mõjutada kõrvalesuunamise ja väärkasutamise ohte ning luua omakorda ohte või võimalusi rahu ja julgeoleku jaoks, ning teiseks selliste vastutustundliku innovatsiooni protsesside, meetodite ja vahendite edendamine, mis võivad aidata tagada tsiviilotstarbelise innovatsiooni rahumeelse rakendamise ja tehisintellektialaste teadmiste vastutustundliku levitamise. Selleks toetavad nad suutlikkuse suurendamist, teadusuuringuid ja kaasamistegevust, mis i) suurendavad ülemaailmse tsiviilotstarbelise tehisintellekti kogukonna suutlikkust hõlmata ja käsitleda vastutustundliku innovatsiooni protsesside kaudu neid ohte rahule ja julgeolekule, mida tekitab tsiviilotstarbelise

(1) Meetodite hulgas on näiteks Elektri- ja Elektroonikainseneride Instituudi (IEEE) soovitatud tavad, millega hinnata autonoomsete ja arukate süsteemide mõju inimeste heaolule (IEEE Std 7010–2020), ning kõrgetasemelise tehisintellekti eksperidirühma usaldusväärse tehisintellekti hindamise kontrollnimekirja (ALTAI). Algatused on järgmised: IEEE ülemaailmne eetikaalgatus autonoomsete ja arukate süsteemide vallas; tehisintellektialane partnerlus; ülemaailmne tehisintellektialane partnerlus.

intellekti kõrvalesuunamine ja väärkasutamine vastutustundetute osalejate poolt, ning ii) tugevdavad tsiviilvaldkonnas vastutustundliku tehisintellekti küsimuses võetavate ohumaandamise meetmete ning valitsustevahelisel tasandil desarmeerimise, relvastuskontrolli ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise kogukonnas juba tehtavate jõupingutuste vahelist seost. Oluline on, et nendega ei kavatseta kehtestada uusi standardeid, põhimõtteid või norme ega sekkuda muul viisil riikide pädevusse kuuluvatesse valdkondadesse. Selle asemel kavatakse nendega arendada tsiviilvaldkonna vastutustundliku innovatsiooni alaseid jõupingutusi, et hõlmata neid ohte rahule ja julgeolekule, mida kujutab endast tsiviilotstarbelise tehisintellekti kõrvalesuunamine ja väärkasutamine vastutustundetute osalejate poolt, ning pakkuda teadmisi olemasolevate asjakohaste valitsustevaheliste jõupingutuste kohta.

Et jõuda tõhusalt tsiviilotstarbelise tehisintellekti kogukonnani ja seda mõjutada, kasutatakse projektides kolmeosalist lähenemisviisi, mille eesmärk on:

- a) *teha koostööd haridustöötajatega* – töötada koos valitud haridustöötajate ja akadeemiliste õppekavade arendajatega, et arendada ja edendada õppematerjale, mida saab kasutada selleks, et integreerida tulevaste tehisintellekti praktikute koolitamisega (nt tehisintellekti eetika ja vastutustundliku innovatsiooni alastel kursustel) selliste rahule ja julgeolekule avalduvate ohtude käsitlemine, mis tulenevad tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni kõrvalesuunamisest ja väärkasutamisest vastutustundetute osalejate poolt;
- b) *teha koostööd üliõpilastega* – tutvustada teaduse, tehnoloogia, inseneria ja matemaatika (STEM) erialade valitud ja kogu maailmast pärit õppijatele seda, kuidas teadus- ja innovatsiooniprotsessis või muude juhtimisprotsesside kaudu tuvastada, ennetada või vähendada neid ohte, mida põhjustab rahule ja julgeolekule tsiviilotstarbelise tehisintellekti arendamise kõrvalesuunamine ja väärkasutamine vastutustundetute osalejate poolt, ning
- c) *teha koostööd tehisintellektitööstusega* – töötada koos kutseliitude ja standardiorganisatsioonidega, nagu Elektri- ja Elektroonikainseneride Instituut (IEEE), et i) levitada tehniliste spetsialistide seas kohandatud õppematerjale ja kaasamise meetmeid; ii) toetada tehisintellekti positiivset kasutamist rahu ja julgeoleku tagamiseks ning iii) hõlbustada akadeemiliste ringkondade, erasektori ja valitsuse ekspertide dialoogi ja teabe jagamist selle kohta, kuidas saab vähendada ohtu, et tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringud ja innovatsioon suunatakse kõrvale ja neid väärkasutatakse vastutustundetute osalejate poolt.

Selline lähenemisviis võimaldab projektidel jõuda tehisintellekti kogukonnani kõigil tasanditel ning mitte ainult praeguste praktikuteni, vaid ka tulevaste põlvkondadeni. Samuti võimaldab see akadeemiliste ringkondade, tööstuse ja muude rühmade koostööd ning toetab tulevaste jõupingutuste kestlikkust, luues neid piire ületavaid võrgustikke.

Projektide eesmärk on kasutada ka SIPRI ja UNODA ühendavat jõudu ja nende kogemusi, et mõjutada mitte ainult ELi sidusrühmi, vaid tehisintellekti kogukonda kogu maailmas. SIPRI ja UNODA on ainulaadsel positsioonil, et jõuda Aafrika, Aasia ja Vaikse ookeani piirkonda, Euroopa ning Põhja- ja Lõuna-Ameerika tehisintellekti valdkonnas tegutsejateni ja hõlbustada nende koostööd. Mõlemal üksusel on ka kogemus muudes teadus- ja tehnoloogia valdkondades, mis seisavad silmitsi sarnaste kahesuguse kasutuse ja leviku probleemidega, sealhulgas biotehnoloogia valdkonnas. Projektide eesmärk on ka kasutada ära Euroopa Liidus valitsevaid tingimusi, näiteks a) vastutustundlikku tehisintellekti käsitlevate ja mitut sidusrühma hõlmavate kõrgetasemeliste protsesside olemasolu; b) kõrgetasemeline osalemine desarmeerimise, relvastuskontrolli ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise valdkonnas ja nendealased eksperditeadmised ELis; c) ELi akadeemiliste, teadus- ja erasektori organisatsioonide mitmekesised sidemed teiste piirkondadega, eelkõige maailma lõunapoolsetes piirkondades, millest saab samuti üks koostöö peamisi sihte, ning d) üliõpilaste, haridustöötajate ja inseneride rahvaste mitmekesisus ülikoolides, teadusasutustes ja erasektoris.

Kaasamine on projektide tegevuste läbiviimise üks põhikaalutlusi. Tehisintellekti kogukonna tõhusaks toetamiseks tunnustatakse projektides, et tehisintellekti kogukond koosneb erinevatest osalejatest, ning eelkõige seda, et:

- a) sugu on väga oluline tegur. Sel põhjusel integreeritakse sooline võrdõiguslikkus kooskõlas kogu ÜRO süsteemi hõlmavate soolõime ja soolise tasakaalu strateegiatega. Soodustatakse ja nõutakse naiste osalemist kõigis projekti tegevustes, ning
- b) kogu protsessi vältel toimub puuetega inimeste kaasamine ja mõistlike abinõude võtmine vajaduste rahuldamiseks. See hõlmab puuetega inimeste osalemist takistavate asjaolude kõrvaldamist ning selle tagamist, et astutakse samme puuetega inimeste sisuliste seisukohtade ja kogemuste arvessevõtmiseks ja kajastamiseks.

3. PROJEKTID

Allpool kirjeldatud kolm projekti, mille elemendid kestavad 36 kuud, peaksid üksteist täiendama ja vastastikku toetama.

3.1. Projekt 1 – hariduslike ja suutlikkuse suurendamise materjalide koostamine tsiviilotstarbelise tehisintellekti kogukonna jaoks

3.1.1. Projekti eesmärk

Projekt 1 keskendub teadmiste ja vahendite pakkumisele tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna osalistele, et nad saaksid hinnata ja vähendada ohte, mida võib rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule põhjustada tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni kõrvaesuunamine ja väärkasutamine vastutustundetute osalejate poolt. Selle projekti eesmärk on koostada hariduslike ja suutlikkuse suurendamise materjale, mis annaksid intellektitehnika valdkonnas kõigi piirkondade, tasandite ja kõigi sektorite praktikutele (sealhulgas tehisintellektile keskendunud haridustöötajad, õppekavade koostajad, STEM erialadel õppijad ning tehisintellekti insenerid ja teadlased akadeemilistes ringkondades ja erasektoris) teavet ja vahendeid, mis on vajalikud, et:

- mõista, kuidas tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringuid ja innovatsiooni saab kõrvale suunata ja väärkasutada viisil, mis võiks kujutada endast ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule, ning kuidas teadusuuringute ja innovatsiooni arendamise ja levitamise seotud otsused võivad suurendada või vähendada kõrvaesuunamise ja väärkasutamise ohtu;
- mõista desarmeerimise, relvastuskontrolli ja leviku tõkestamise kogukonnas tsiviilotstarbeliste teadusuuringute ja innovatsiooni kõrvaesuunamise ja väärkasutamise ohu vähendamise eesmärgil juba tehtud jõupingutusi ning
- rakendada vastutustundlikku innovatsiooni viisil, mis vähendaks kõrvaesuunamise ja väärkasutamise ohtu teadusuuringute ja innovatsiooni arendamisel ja levitamisel.

3.1.2. Projekti kirjeldus

Selle projekti raames koostatakse kolme eri tüüpi hariduslike ja suutlikkuse suurendamise materjale.

- Käsiraamat (1)* – käsiraamatusse koondatakse tehisintellekti valdkonnas osalejate põhiteadmised ja vahendid, mille abil teadusuuringute ja innovatsiooni protsessis saab hinnata ja vähendada ohte, mis tulenevad tsiviilotstarbelise tehisintellektipõhise tehnoloogia kõrvaesuunamisest ja väärkasutamisest vastutustundetute osalejate poolt. Käsiraamatus käsitletakse seda, miks ja kuidas teadusuuringute ja innovatsiooni arendamise ja levitamise seotud otsused võivad mõjutada kõrvaesuunamise ja väärkasutamise ohtu ning omakorda põhjustada rahule ja julgeolekule ohte, aga ka võimalusi. Lisaks nii sõjaväelistes kui ka desarmeerimise, relvastuskontrolli ja leviku tõkestamise kogukondades arutusel olevatele ohutus- ja julgeolekukaalutlustele käsitletakse selles ka asjakohast rahvusvahelist õigust ja ekspordikontrolli kohustusi, samuti tuuakse näiteid vastutustundliku innovatsiooni rakendamise tavade protsessidest ja vahenditest, näiteks tehnoloogia mõju hindamise meetoditest ja riskihindamismallidest.
- Netisaatesari (~10)* – netisaated on tehisintellekti valdkonna osalejate jaoks kättesaadav ja kaasav vahend teabe saamiseks selle kohta, miks ja kuidas vastutustundlikud tehisintellekti innovatsiooni protsessid saavad vastutustundetute osalejate põhjustatud kõrvaesuunamise ja väärkasutamise ohtude vähendamise abil toetada rahvusvahelist rahu ja julgeolekut. Sarjas käsitletakse olulisi teemasid (näiteks kahesuguse kasutusega / üldkasutatavate teadusuuringute ja innovatsiooni kõrvaesuunamise ja väärkasutamise mustrid, humanitaaralased, strateegilised ja poliitilised väljakutsed seoses tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni võimaliku väärkasutamisega, desarmeerimise, relvastuskontrolli ja leviku tõkestamise kogukondade ees seisvad väljakutsed seoses ohtude maandamiseks tehtavate jõupingutustega, vastutustundliku innovatsiooni tegemine riskihindamise kaudu, ekspordikontrolli nõuete täitmine, ohtude vähendamine kavandamise teel, vastutustundlik avaldamine, klientide tundmine ja lauaõppustest saadud kogemused) ning need teemad struktureeritakse vastavalt projektimeeskonna poolt asjaomaste kogukondade esindajatega korraldatud intervjuudele.
- Blogisari (9–10)* – meeskond töötab välja kureeritud blogipostituste sarja, mille eesmärk on muuta nähtavamaks jõupingutused, millega püütakse ületada tsiviilvaldkonnale keskendunud nn vastutustundliku tehisintellekti kogukonna ning relvastuskontrolli ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise kogukonna vahel olevaid piire. Blogisari kujutab endast platvormi teadmiste, ideede ja lahenduste levitamiseks selle kohta, kuidas teha kindlaks ja käsitleda ohte seoses tsiviilotstarbelise tehisintellekti kõrvaesuunamise ja väärkasutamisega teadus- ja innovatsiooniprotsessis. Selles blogis püütakse kajastada tehisintellekti valdkonnas esinevate eri arvamuste ja vaatenurkade mitmekesisust.

Neid materjale levitatakse avalikult rakendajate veebisaitide ja sotsiaalmeediakontode kaudu, samuti otsekontaktide kaudu asjaomaste akadeemiliste üksuste, tsiviilotstarbelise tehisintellekti kutseliitude ja muude asjakohaste rühmadega.

3.1.3. Projekti oodatavad tulemused

Projekti eesmärk on uute materjalide koostamine, mille abil saaks suurendada tsiviilotstarbelise intellektitehnika praktikute teadlikkust selle kohta, a) kuidas tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringuid ja innovatsiooni saab ümber suunata ja väärkasutada viisil, mis võib kujutada endast ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule, b) kuidas desarmeerimise, relvastuskontrolli ja leviku tõkestamise kogukond selliste ohtudega tegeleb, ning c) kuidas intellektitehnika praktikud saaksid vastutustundlike innovatsiooniprotsesside kaudu aidata täiendavalt kaasa selliste ohtude vähendamisele.

See peaks eeldatavasti edendama tsiviilotstarbelise tehisintellekti sektori kaasamist selliste ohtude vähendamise, mida võib rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule põhjustada tsiviilotstarbelise tehisintellekti kõrvalesuunamine ja väärkasutamine; parandama tehnikute suutlikkust osaleda desarmeerimise, relvastuskontrolli ja leviku tõkestamise valdkonna asjakohastes protsessides ning toetama selliste uute sihtrühmade osalemist, keda desarmeerimise ja leviku tõkestamise valdkonna haridusalastesse jõupingutustesse tavapäraselt ei kaasata.

Need materjalid peaksid toetama ka teiste projektide rakendamist ning olema aluseks projekti 2 hariduslikele ja suutlikkuse suurendamise tegevustele ning dialoogi- ja kaasamistegevustele projektis 3. Eeldatavasti aitavad kõnealused tegevused omakorda kaasa nende materjalide tootmisele ja täiustamisele. Selline iteratiivne lähenemisviis peaks aitama kaasa võimalike takistuste kõrvaldamisele nende edendamisel, levitamisel ja kasutamisel tehisintellekti kogukonnas, sealhulgas keele, sisu, konteksti ja kättesaadavusega seotud küsimustes, mis võiksid välistada nende mõju ülemaailmsel tasandil, eelkõige maailma lõunapoolsetes riikides.

3.2. Projekt 2 – hariduslikud ja suutlikkuse suurendamise tegevused tulevaste intellektitehnika praktikute jaoks

3.2.1. Projekti eesmärk

Projekti 2 eesmärk on toetada tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringute vastutustundetute osalejate poolse kõrvalesuunamise ja väärkasutamise probleemi integreerimist intellektitehnika praktikute tulevaste põlvkondade haridusse. Pikas perspektiivis tagatakse sellega, et tehisintellekti tulevikku kujundavad teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika (STEM) erialade õppijad on teadlikud negatiivsest mõjust, mida võib rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule avaldada nende töö kõrvalesuunamine ja väärkasutamine vastutustundetute osalejate poolt, ning et nad on omandanud põhivahendid, mis on vajalikud sellise ohu kindlakstegemiseks ja vähendamiseks teadusuuringute ja innovatsiooni protsessis.

Selle projekti raames korraldatakse haridustöötajate ja õppijate haridusalaseid ja suutlikkuse suurendamise õpikodasid koostöös valitud rahvusvaheliste ülikoolidega ja tööstusharude osalejatega. Sellega püütakse kõnealuse projekti raames töötada välja suutlikkuse suurendamise tegevusi, mida haridustöötajad ja akadeemiliste õppekavade koostajad saaksid kasutada, selleks et integreerida kaalutlused, mis on seotud nende ohtudega, mida võib põhjustada tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni kõrvalesuunamine ja väärkasutamine vastutustundetute osalejate poolt, tulevaste intellektitehnika praktikute koolitusse (nt intellektitehnikaga seotud eetika ja vastutustundliku innovatsiooni kursused) ning asetada need ohud laiemasse rahu ja julgeoleku konteksti. Nimetatud õpikodade kaudu püütakse projekti raames ka luua võrgustik huvitatud haridustöötajatest, õppekavade koostajatest ja õppijatest, kes toetaksid projekti hariduslike materjalide ja suutlikkuse suurendamise tegevuste levitamist ja propageerimist nii tehisintellektialase hariduse kogukonnas kui ka intellektitehnika praktikute kogukonnas. Sellise võrgustike loomise elemendiga püütakse tagada projektide jätkumine ka pärast nende esialgset kestvusaega ning võimaldada tugevamate sidemete loomist, et toetada tsiviilotstarbeliste tehniliste püüdluste kaasatust laiemate rahu, julgeoleku, desarmeerimise ja relvastuskontrolli eesmärkide saavutamiseks.

3.2.2. Projekti kirjeldus

Selle projekti raames korraldatakse haridusalaseid ja suutlikkuse suurendamise õpikodasid, kus osalevad haridustöötajad ja õppijad väljavalitud ülikoolidest üle maailma. Õpikodad koosneksid nii loengutest kui ka interaktiivsest tegevusest, mille käigus haridustöötajad ja õppijad saaksid arutada, kuidas tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringuid ja innovatsiooni saab ümber suunata ja väärkasutada viisil, mis võib kujutada endast ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule, ning kuidas selliseid ohte saaks teadusuuringute ja innovatsiooni protsessis või muudes juhtimisprotsessides kindlaks teha, ennetada ja vähendada. Sellised tegevused tugineksid UNODA varasemale ja väiksemale katsetööle, mille käigus katsetati eri meetodeid STEM erialade õppijate kaasamiseks ja nende teadlikkuse suurendamiseks sellest, kui oluline on arvestada nende töö laiema mõjuga ning kaasata teiste erialade ekspertide teadmisi. Konkreetselt oleksid õpikodad järgmised:

- a) piirkondlikud suutlikkuse suurendamise õpikodad haridustöötajatele ja õppijatele (4) – piirkondlikes õpikodades viiakse ellu ja propageeritakse tegevusi, mida haridustöötajad saavad kasutada STEM erialade õppijate suutlikkuse suurendamiseks vastutustundliku tehisintellekti innovatsiooni valdkonnas, keskendudes eelkõige sellele, kuidas hinnata ja vähendada ohte, mis tulenevad tsiviilotstarbelise tehisintellektipõhise tehnoloogia kõrvalesuunamisest ja väärkasutamisest vastutustundetute osalejate poolt. Iga õpikoda korraldatakse koostöös mõne ELis asuva ülikooli ja mõnes muus maailma piirkonnas asuva kõrgetasemelise ülikooliga, luues sel viisil iga kord ühendusi ELis asuvate ja väljaspool ELi

asuvate mitmesuguste osalejate vahel. Õpikojad hõlmaksid Ladina-Ameerikat ja Kariibi mere piirkonda, Põhja-Ameerikat, Aafrikat ning Aasiat ja Vaikse ookeani piirkonda. Seega saavad osaleda õppijad (magistri- ja doktoriõppe tasemel) kogu maailmast, sealhulgas maailma lõunapoolsetest riikidest. Õpikojad toimuksid peamiselt inglise keeles, kuid teostatavuse korral pakutakse võimalusi osalejate kaasamiseks teistel keelerühmadel tuginevatesse tegevustesse, ning

- b) *rahvusvaheline kestliku suutlikkuse suurendamise õpikoda (1)* – selles õpikojas võetakse arvesse piirkondlikes õpikodades õpitut ning soodustatakse teabe ja kogemuste vahetamist projektis osalevate ülikoolide haridustöötajate ja valitud õppijate vahel. Õpikojas arutatakse seda, kuidas täiustada projekti käigus väljatöötatud tegevusi ja vahendeid ja kuidas neid levitada ka väljaspool osalevate ülikoolide rühma. Samuti arutatakse, kuidas toetada seda, et neid õppijaid saaks sellesse vastutustundliku tehisintellekti valdkonda, mis käsitleb rahvusvahelist rahu ja julgeolekut ohustavat kõrvalesuunamist ja väärkasutamist, kaasata ka pärast nende tööleasumist.

Vajaduse korral kasutatakse tegevuste eri aspektide hõlbustamiseks ja toetamiseks SIPRI ja UNODA võrgustikke ning nende kohalolekut Aafrikas, Aasias ja Vaikse ookeani piirkonnas, Euroopas ning Põhja- ja Lõuna-Ameerikas.

3.2.3. Projekti oodatavad tulemused

See projekt peaks looma suutlikkuse suurendamise ja kaasamistegevuste mudeleid, mida haridustöötajad ja akadeemiliste õppekavade arendajad saaksid kasutada, selleks et suurendada tulevaste intellektitehnika praktikute teadlikkust probleemidest seoses tsiviilotstarbelise tehisintellekti kõrvalesuunamise ja väärkasutamisega vastutustundetute osalejate poolt ning teadvustada neile seda, kuidas nad saaksid vastutustundlike innovatsiooniprotsesside kaudu nende probleemide lahendamisele kaasa aidata. Pärast projekti tegevuste lõpuleviimist eeldatakse, et osalejad (nii haridustöötajad kui ka STEM erialade õppijad) suudavad kasutada ja propageerida vastutustundlike innovatsioonivahendeid, meetodeid ja kontseptsioone, et tuvastada ja vähendada kõrvalesuunamise ja väärkasutamise ohte tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni arendamisel ja propageerimisel.

Projektitegevuste käigus loodetakse luua ka haridustöötajate, õppekavade arendajate ja õppijate võrgustik, mis mitte ainult ei edendaks projektitegevust tehisintellektialases hariduses ja erialastes kogukondades (nt IEEE arvutiintellekti seltsi konverentsidel), vaid oleks ka valmis panustama tehnilise suutlikkusega riigi juhitud rahvusvahelistesse juhtimisprotsessidesse (nt teatavate tavarelvade konventsiooni protsess seoses kujunemisjärgus tehnoloogiaga autonoomsete surmavate relvasüsteemide valdkonnas).

Kõnealuste tegevuste lühi- ja pikaajaline väärtus selgub tegevuseelsete ja -järgsete uuringute abil.

3.3. Projekt 3 – vastutustundliku tehisintellektialase innovatsiooni pikemaajalise kestliku arengu, levitamise ja mõju hõlbustamine rahu ja julgeoleku tagamiseks

3.3.1. Projekti eesmärk

Projekti nr 3 eesmärk on hõlbustada vastutustundliku tehisintellektialase innovatsiooni pikemaajalist kestlikku arengut, levitamist ja mõju, et vähendada ohte, mida tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni kõrvalesuunamine ja väärkasutamine võib põhjustada rahule ja julgeolekule. Selle eesmärk on teha seda tehisintellekti-tööstusega peetavate ümarlaudade, mitme sidusrühma dialoogide, avaliku aruande koostamise ja sihipärase levitamistegevuse kaudu. Selle projekti eesmärk on tagada, et tehtud töö, eelkõige kooolitus-, suutlikkuse suurendamise ja kaasamistegevus, jõuaks kogu tehisintellektikogukonnani ja avaldaks sellele mõju kõigil tasanditel (üliõpilastest inseneride ja muude tehisintellektispetsialistideni) ning üle geograafiliste, valdkondlike ja muude piiride. Selleks et suurendada ulatusliku ja sügava mõju saavutamise võimalust, on oluline teha koostööd selles valdkonnas tegutsevate kutseorganisatsioonidega, nagu IEEE, ning korraldada mitmemõõtmelisi tegevusi akadeemiliste ringkondade, tööstuse ja muude valdkondade vahel. Sellised meetmed annavad erinevate tehisintellektikogukondade huvitatud esindajatele võimaluse võtta vastutus probleemi eest endale ja esitada oma seisukohad selle kohta, kuidas ohtude vähendamise meetmeid saab kestlikult ellu viia ja propageerida ülemaailmses tehisintellektikogukonnas ja selliste kogukondade vahel. Projekti pikaajalise väärtuse seisukohalt on riikidele, valitsustevahelistele organisatsioonidele ja teistele samuti oluline, et intellektitehnika praktikud saaksid õppida valitsuste ekspertidelt, kes tegelevad ohtude vähendamisega desarmeermise, relvastuskontrolli ja massihävitustsirelvade leviku tõkestamise vallas, ning saaksid teha nendega koostööd. Samuti on kestlikkuse seisukohast äärmiselt oluline tagada, et kaasamistegevuse käigus saadud teadmisi analüüsitakse, konsolideeritakse ja levitatakse asjakohaselt.

3.3.2. Projekti kirjeldus

Projekt koosneb järgmistest põhisuundadest.

- a) *Mitme sidusrühma dialoogid teemal „Vastutustundlik tehisintellektialane innovatsioon rahu ja julgeoleku tagamiseks“ (kuni 9)* – need virtuaalse dialoogi kohtumised tooksid kokku akadeemiliste ringkondade, teadlaste, erasektori ja traditsioonilise relvastuskontrolli eksperdid EList ja mujalt, et arutada:
 - i. tehnoloogilisi suundumusi, mis võivad põhjustada rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule mõju avaldavat levikut, kõrvalesuunamist ja väärkasutamist;
 - ii. kuidas tegeleda ohtude vähendamiseks vastutustundlike innovatsiooniprotsesside, -meetodite ja -vahendite abil ning sidusrühmade, sealhulgas muudes sektorites, näiteks bio- ja keemiatööstuses tegutsevate kogukondade dialoogi ja teadmiste jagamise võimaluste ja väljakutsete kaudu, ning
 - iii. eraldiseisva ekspertide võrgustiku ja dialoogide pidamise potentsiaalset väärtust, eesmärki ja vormi. Eksperdirühm kohtub mitu korda aastas ja teeb tööd kahe avaliku ürituse korraldamiseks laiemale kogukonnale.

Üheksast virtuaalsest koosolekust peaks kaks olema üldsusele avatud, et hõlbustada laiemat konsulteerimist.

- b) *Erasektori ümarlaud (kuni 6)* – nende virtuaalsete ümarlaudade raames algatatakse dialoog osalejatega, kes töötavad vastutustundliku tehisintellektialase innovatsiooni protsessidega erasektoris (nt tehisintellektialane partnerlus), et selgitada välja, kuidas nad saavad aidata minimeerida ohtusid, mis tulenevad sellest, et vastutustundetud osalejad suunavad tsiviilotstarbelisi tehisintellektitehnoloogiaid kõrvale ja väärkasutavad neid, ning uurida võimalikke stiimuleid erasektori vastavaks arendamiseks. Teemad on järgmised:
 - i. rahvusvahelise julgeoleku ja desarmeerimise konteksti asjakohasus erasektori jaoks;
 - ii. õiguskeskkond, kus tehisintellekti arendatakse, võetakse kasutusele ja on kasutusel kogu maailmas;
 - iii. kuidas tugineda riskihindamismehhanismidele ja muudele meetmetele, mis on osa vastutustundlikest innovatsiooniprotsessidest ja ettevõtete nõuetele vastavuse programmidest või mida võiks neisse integreerida, ning
 - iv. muudest relvastuskontrolliga seotud tööstusharudest, protsessidest ja raamistikest (nt bio- ja keemiatööstus) saadud õppetunnid.
- c) *Tehisintellekti ja relvastuskontrolli kogukondadele suunatud tehisintellektikogukonna seisukohti käsitlev aruanne relvastuskontrolli ja ohtude vähendamise kohta tehisintellekti valdkonnas (1)* – aruande koostamisel võetakse arvesse projekti tulemusi ja soovitusi ning koondatakse need ühte viitedokumenti, mis on suunatud nii vastutustundliku tsiviilotstarbelise tehisintellekti kui ka relvastuskontrolli kogukondadele. Aruandes arutatakse, kuidas saab kindlaks teha, hinnata ja käsitleda rahvusvahelisi rahu ja julgeolekuga seotud ohtusid, mida põhjustab tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni kõrvalesuunamine ja väärkasutamine.
- d) *Teabe levitamise üritused, mis on suunatud tehisintellekti ja relvastuskontrolli kogukondadega konsulteerimisele ja koostööle (kinnitatakse hiljem)* – projektimeeskond otsib võimalusi edastada teavet töö ning selle tulemuste ja soovitude kohta kogu projekti vältel. Ürituste formaati ja esitluste sisu kohandatakse, lähtudes sihtrühmade vajadustest. Nende hulgas võivad olla Euroopa tehisintellekti liidu assamblee CONOPi koosolekud, valitsuseksperptide rühm, mis tegeleb autonoomsete surmavate relvasüsteemide valdkonna kujunemisjärgus tehnoloogiatega, asutustevaheline tehisintellekti töörühm (IAWG-AI), Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu algatus „AI for Good“, UNIDIRi iga-aastane innovatsioonidialoog ning Elektri- ja Elektroonikainseneride Instituut. Samuti püüaks projektimeeskond teha kahepoolset koostööd asjaomaste valitsusse, akadeemilistesse ringkondadesse ja erasektorisse kuuluvate sidusrühmadega.

3.3.3. Projekti oodatavad tulemused

See projekt peaks panema aluse tehisintellektiprotsesside vastutustundliku innovatsiooni kestlikule arengule, levitamisele ja mõjule, käsitledes leviku, kõrvalesuunamise ja väärkasutamise ohte ning nende mõju rahule ja julgeolekule ka pärast nõukogu otsuse kehtivuse lõppu.

Mitme sidusrühma dialoog peaks olema eeskujuks ohtude vähendamise alasele teabevahetusele ja koostööle mitte ainult ülemaailmses tehisintellekti kogukonnas, vaid ka tsiviilotstarbelise vastutustundliku tehisintellekti kogukonna ning desarmeerimise, relvastuskontrolli ja massihävitusrelvade leviku tõkestamisega tegelevate kogukondade vahel. Sellist mudelit võiks kasutada selleks, et tutvustada poliitikakujundajatele tehisintellekti vastutustundliku innovatsiooni seisukohast olulisi tehnoloogilisi ja teaduslikke edusamme ning tutvustada tehnikavaldkonna üldsusele keskkonda, milles poliitikakujundajad praegu tegutsevad. Projekt peaks edendama kestlikke suhteid ja koostööd huvitatud osalejate vahel nii nendes eri kogukondades kui ka nende vahel. Selline heterogeenne võrguefekt peaks võimaldama tehisintellektialase vastutustundliku innovatsiooni ulatuslikumat arengut ja laialdast propageerimist rahu ja julgeoleku tagamiseks ka pärast projekti lõppemist.

Erasektori dialoog peaks võimaldama tehisintellekti erasektoril rohkem ja sügavamalt osaleda selliste ohtude kindlakstegemisel, ennetamisel ja vähendamisel, mis tulenevad tsiviilotstarbelise tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni kõrvalesuunamisest ja väärkasutamisest. Projekt peaks aitama erasektori protsesside peamistel osalejatel paremini mõista probleeme, mida sellega püütakse lahendada, ja võtta vastutust nende eest. Lisaks on selle eesmärk hõlbustada vastutustundlike innovatsiooniprotsesside, -meetodite ja -vahendite (laiemat) vastuvõtmist ja rakendamist olemasolevates ettevõtte riskijuhtimismehhanismides ja -menetlustes.

Mitme sidusrühma dialoog ja erasektori ümarlaud peaksid andma teavet ka mitme olulise küsimuse kohta, sealhulgas selle kohta, a) kuidas vastutustundlikke innovatsioonimeetodeid ja -vahendeid saab veelgi täiustada ja kasutada, et teha kindlaks, ennetada ja vähendada ohtusid, mis tulenevad tsiviilotstarbeliste tehisintellekti valdkonna teadusuuringute ja innovatsiooni kõrvalesuunamisest ja väärkasutamisest; b) kuidas tehisintellekti valdkonna teadusuuringuid ja innovatsiooni saab kasutada positiivselt rahu ja julgeoleku eesmärkide toetamiseks (nt konfliktide varajase hoiatamise ja humanitaarabi rakendused), ning c) kuidas hõlbustada laialdasemat dialoogi ja teabe jagamist tsiviilotstarbelise vastutustundliku tehisintellekti kogukonnas võetud ohtude vähendamise meetmete (st mitmed IEEE juhivad algatused) ning desarmeerimise, relvastuskontrolli ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise valdkonnas valitsustevahelisel tasandil juba käimasolevate algatuste vahel.

Aruandlus- ja levitamistegevuses analüüsitakse, konsolideeritakse ja levitatakse projektide 1, 2 ja 3 raames saadud teadmisi ning seega toetatakse projektitegevuste tulemuste ja soovitude edendamist nii ülemaailmses tehisintellektikogukonnas kui ka poliitikakogukonnas. Samuti peaksid need aitama tagada mõju kestlikkuse ka pärast seda, kui projektid on lõppenud.

4. KESTUS

Projektide rakendamise eeldatav kogukestus on 36 kuud.

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/2270,**18. november 2022,****millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2019/2108, millega toetatakse bioloogilise ohutuse ja turvalisuse tugevdamist Ladina-Ameerikas kooskõlas massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku tõkestamist käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1540 (2004) rakendamisega**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 9. detsembril 2019 vastu otsuse (ÜVJP) 2019/2108, ⁽¹⁾ millega sätestatakse 36 kuu pikkune rakendamisperiood alates otsuse artikli 3 lõikes 3 nimetatud rahastamislepingu sõlmimisest, millega rahastatakse kõnealuse otsuse artiklis 1 osutatud projekte.
- (2) Lepingu rakendamisperiood lõpeb 20. detsembril 2022.
- (3) Otsuse (ÜVJP) 2019/2108 artiklis 1 osutatud projektide tehnilise rakendamise eest vastutav Ameerika riikide terrorismivastase komitee (OAS/CICTE) tegevsekretär taotles 12. septembril 2022 kõnealuse otsuse rakendamisperioodi lisakuludeta pikendamist 14 kuu võrra. See pikendamine võimaldab kõnealusel komiteel rakendada mitut otsuse (ÜVJP) 2019/2108 artiklis 1 osutatud projekti, mille rakendamist mõjutas negatiivselt COVID-19 pandeemia.
- (4) Otsuse (ÜVJP) 2019/2108 artiklis 1 osutatud projektide rakendamisperioodi pikendamine kuni 20. veebruarini 2024 ei mõjuta rahalis vahendeid.
- (5) Seepärast tuleks otsust (ÜVJP) 2019/2108 vastavalt muuta.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsuse (ÜVJP) 2019/2108 artikli 5 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 20. veebruaril 2024.“

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

⁽¹⁾ Nõukogu 9. detsembri 2019. aasta otsus (ÜVJP) 2019/2108, millega toetatakse bioloogilise ohutuse ja turvalisuse tugevdamist Ladina-Ameerikas kooskõlas massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku tõkestamist käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1540 (2004) rakendamisega (ELT L 318, 10.12.2019, lk 123).

Brüssel, 18. november 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BEK

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2022/2271,

18. november 2022,

millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Albaania Vabariigi vahelise staatust käsitleva kokkuleppe üle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Albaania Vabariigis

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkte b ja d, artikli 79 lõike 2 punkti c ning artikli 218 lõikeid 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Olukorras, kus on vaja suunata Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse piirihaldusrühmi kolmandasse riiki, kus rühmalikmed teostavad täitevvolitusi, sõlmib liit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1896 ⁽¹⁾ artikli 73 lõike 3 kohaselt asjaomase kolmanda riigiga staatust käsitleva kokkuleppe Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 218 alusel.
- (2) Tuleks alustada läbirääkimisi, et sõlmida Albaania Vabariigiga staatust käsitlev kokkulepe Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Albaania Vabariigi territooriumil.
- (3) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ ⁽²⁾. Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (4) Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjonile antakse luba alustada liidu nimel läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Albaania Vabariigi vahelise staatust käsitleva kokkuleppe üle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Albaania Vabariigi territooriumil.

Artikkel 2

Läbirääkimisi peetakse käesoleva otsuse *addendum'*is esitatud nõukogu läbirääkimisjuhiste kohaselt ning konsulteerides asjaomase nõukogu töörühmaga.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

Brüssel, 18. november 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BEK

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2022/2272,

18. november 2022,

millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise staatust käsitleva kokkuleppe üle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Bosnias ja Hertsegoviinas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkte b ja d, artikli 79 lõike 2 punkti c ning artikli 218 lõikeid 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Olukorras, kus on vaja suunata Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse piirihaldusrühmi kolmandasse riiki, kus rühmeliikmed teostavad täitevvolitusi, sõlmib liit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1896 ⁽¹⁾ artikli 73 lõike 3 kohaselt asjaomase kolmanda riigiga staatust käsitleva kokkuleppe Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 218 alusel.
- (2) Tuleks alustada läbirääkimisi, et sõlmida Bosnia ja Hertsegoviinaga staatust käsitlev kokkulepe Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Bosnias ja Hertsegoviina territooriumil.
- (3) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ ⁽²⁾. Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (4) Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjonile antakse luba alustada liidu nimel läbirääkimisi Euroopa Liidu ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise staatust käsitleva kokkuleppe üle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Bosnia ja Hertsegoviina territooriumil.

Artikkel 2

Läbirääkimisi peetakse käesoleva otsuse *addendum*'is esitatud nõukogu läbirääkimisjuhiste kohaselt ning konsulteerides asjaomase nõukogu töörühmaga.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

Brüssel, 18. november 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BEK

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2022/2273,

18. november 2022,

millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Montenegro vahelise staatust käsitleva kokkuleppe üle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Montenegros

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkte b ja d, artikli 79 lõike 2 punkti c ning artikli 218 lõikeid 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Olukorras, kus on vaja suunata Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse piirihaldusrühmi kolmandasse riiki, kus rühmalikmed teostavad täitevvolitusi, sõlmib liit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1896 ⁽¹⁾ artikli 73 lõike 3 kohaselt asjaomase kolmanda riigiga staatust käsitleva kokkuleppe Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 218 alusel.
- (2) Tuleks alustada läbirääkimisi, et sõlmida Montenegroga staatust käsitlev kokkulepe Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Montenegro territooriumil.
- (3) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ ⁽²⁾. Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (4) Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjonile antakse luba alustada liidu nimel läbirääkimisi Euroopa Liidu ning Montenegro vahelise staatust käsitleva kokkuleppe üle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Montenegro territooriumil.

Artikkel 2

Läbirääkimisi peetakse käesoleva otsuse *addendum'*is esitatud nõukogu läbirääkimisjuhiste kohaselt ning konsulteerides asjaomase nõukogu töörühmaga.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

Brüssel, 18. november 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BEK

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2022/2274,**18. november 2022,****millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Serbia Vabariigi vahelise staatust käsitleva kokkuleppe üle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Serbia Vabariigis**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkte b ja d, artikli 79 lõike 2 punkti c ning artikli 218 lõikeid 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Olukorras, kus on vaja suunata Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse piirihaldusrühmi kolmandasse riiki, kus rühmeliikmed teostavad täitevvolitusi, sõlmib liit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1896 ⁽¹⁾ artikli 73 lõike 3 kohaselt asjaomase kolmanda riigiga staatust käsitleva kokkuleppe Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 218 alusel.
- (2) Tuleks alustada läbirääkimisi, et sõlmida Serbia Vabariigiga staatust käsitlev kokkulepe Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Serbia Vabariigi territooriumil.
- (3) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ ⁽²⁾. Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (4) Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjonile antakse luba alustada liidu nimel läbirääkimisi Euroopa Liidu ning Serbia Vabariigi vahelise staatust käsitleva kokkuleppe üle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Serbia Vabariigi territooriumil.

Artikkel 2

Läbirääkimisi peetakse käesoleva otsuse *addendum'*is esitatud nõukogu läbirääkimisjuhiste kohaselt ning konsulteerides asjaomase nõukogu töörühmaga.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

Brüssel, 18. november 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BEK

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/2275,

18. november 2022,

millega toetatakse relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteemi (AAMVS) väljatöötamist relvade ja laskemoona ebaseadusliku leviku ennetamiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 19. novembril 2018 vastu ebaseaduslike tulirelvade ning väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastast võitlust käsitleva ELi strateegia „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ (edaspidi „ELi väike- ja kergrelvade strateegia“). ELi väike- ja kergrelvade strateegia eesmärk on suunata integreeritud, ühiseid ja kooskõlastatud Euroopa meetmeid, et ennetada ja tõkestada väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseaduslikku omandamist terroristide, kurjategijate ja muude volitusteta osalejate poolt, ning propageerida seoses relvade seadusliku kaubandusega vastutustundlikku käitumist.
- (2) ELi väike- ja kergrelvade strateegias märgitakse, et varude kehv julgeolek on keskse tähtsusega tegur, mis võimaldab suunata relvi ja laskemoona seaduslikelt turgudelt ebaseaduslikele turgudele. Liit ja selle liikmesriigid on pühendunud teiste riikide aitamisele, et parandada riiklike varude haldamist ja julgeolekut, tugevdades riiklike õigus- ja haldusraamistikke ning asutusi, mis reguleerivad väike- ja kergrelvade seaduslikku tarnet ja nende varude haldamist.
- (3) ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo (UNODA) on välja töötanud väikerelvade ja laskemoona haldamise standardid ja head tavad, eeskätt rahvusvahelised laskemoona alased tehnilised juhised (IATG) ja väikerelvade kontrolli rakendamise moodulite kogum (MOSAIC), mida varem tunti väike- ja kergrelvade kontrolli rahvusvaheliste standardite (ISACS) nime all. ELi väike- ja kergrelvade strateegiaga kohustatakse liitu edendama ja rakendama standardeid ning häid tavasid.
- (4) Väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide ennetamist, tõkestamist ja likvideerimist käsitleva ÜRO tegevuskava rakendamisel tehtud edusammude läbivaatamise kolmas konverents võttis 30. juunil 2018 vastu lõppdokumendi, milles riigid uuendavad oma kohustust ennetada ja tõkestada väike- ja kergrelvade kõrvalesuunamist. Riigid kinnitasid veel kord, et nad mitmekordistavad oma jõupingutusi, et tagada riigi valduses olevate väike- ja kergrelvade varude ohutu, turvaline ja tõhus haldamine, eelkõige konflikt- ja konfliktijärgses olukorras. Riigid tunnustasid ka asjakohaste rahvusvaheliste standardite kohaldamist väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide ennetamist, tõkestamist ja likvideerimist käsitleva ÜRO tegevuskava rakendamise tugevdamisel.
- (5) ÜRO peaassamblee võttis 24. detsembril 2021 vastu resolutsiooni 76/233, millega moodustatakse tähtajata tööriühm, et töötada välja poliitiliste kohustuste kogum kui uus ülemaailmne raamistik, milles käsitletakse olemasolevaid lüüki laskemoona haldamises kogu olelusringi kestel. 2022. aastal peetud riikide kaheksandal iga kahe aasta järel toimival kohtumisel võeti kõnealune tähtajata tööriühm teadmiseks.
- (6) ÜRO kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030 kinnitatakse, et väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse tõkestamine on vajalik paljude kestliku arengu eesmärkide, sealhulgas rahu, õigluse ja tugevate institutsioonide, vaesuse vähendamise, majanduskasvu, tervishoiu, soolise võrdõiguslikkuse ja ohutute linnadega seotud eesmärkide saavutamiseks. Seega on kõik riigid kestliku arengu eesmärgi nr 16.4 raames võtnud endale kohustuse oluliselt vähendada ebaseaduslike raha- ja relvavooge.

- (7) ÜRO peasekretär kutsus 24. mail 2018 esitatud desarmeerimiskavas „Securing our Common Future“ („Meie ühise tuleviku kindlustamine“) üles tegelema tavarelvade liigse hankimise ja ebaseadusliku kaubanduse probleemiga ja toetama väikerelvade suhtes riigi tasandil võetud lähenemisviise. Liit on otsustanud toetada selle kava meetet nr 22: „Ülemääraste ja halvas seisukorras olevate varude turvalisuse tagamine“.
- (8) ÜRO Peaassamblee võttis 4. detsembril 2017 vastu resolutsiooni 72/55, milles käsitletakse tavarelvade laskemoona liigsete varude kogunemisest tulenevaid probleeme. Kõnealuse resolutsiooniga toetatakse rahvusvahelise, piirkondliku ja riikliku tasandi algatusi, mis annavad teavet laskemoona kestliku haldamise parandamise kohta, sealhulgas IATG juhiste rakendamise kaudu.
- (9) Genfis asuv Rahvusvahelise Humanitaardemineerimise Keskus (GICHD) aitab kaasa rahvusvaheliste miinivastase tegevuse standardite väljatöötamisele, läbivaatamisele ja edendamisele ning oma laskemoona haldamise nõuanderühma (AMAT) kaudu IATG juhiste väljatöötamisele, läbivaatamisele ja levitamisele. AMAT loodi GICHD ja UNODA ühisalgatuse tulemusena, et reageerida kiireloomulisele vajadusele toetada riike laskemoona turvalisel, ohutul ja tõhusal haldamisel kooskõlas IATGga.
- (10) Liit on uurinud võimalust luua rahvusvaheliselt tunnustatud süsteem relvade ja laskemoona poliitika ning tavade kinnitamiseks riigi ja lõppkasutaja tasandil. Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2020/979⁽¹⁾ tehti AMATile ülesandeks töötada välja relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteem (AAMVS), et ennetada relvade ja laskemoona ebaseaduslikku levikut ja juhuslikke plahvatusi.
- (11) Kuigi varude haldamiseks ja nende turvalisuse tagamiseks on olemas mitmesuguseid rahvusvahelisi standardeid, suuniseid ja häid tavasid, puudub praegu rahvusvaheliselt tunnustatud meetoodika, mis võimaldaks veenduda kolmanda riigi või lõppkasutaja suutlikkuses ennetada enda relva- ja laskemoonavarude kõrvalesuunamist, nagu on osutatud relvakaubanduslepingu artiklis 11. Rahvusvaheliselt tunnustatud meetoodika, mille abil sõltumatult valideerida, kas rahvusvahelisi relvahaldusstandardeid on järgitud, muudab liidu poolt kolmandatele riikidele relvavarude haldamisega seoses antava abi mõju mõõdetavaks; samuti toetab see relvaekspordi kontrolli kontekstis riskihindamist.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. ELi väike- ja kergrelvade strateegia rakendamisega seoses on käesoleva otsuse eesmärk toetada väike- ja kergrelvade ning laskemoona ohutu ja turvalise haldamise tagamiseks tehtavaid jõupingutusi, parandades ekspordikontrolliga ning rahvusvahelise koostöö ja abiga tegelevate sidusrühmade otsustusprotsesse.
2. Vastavalt lõikele 1 on käesoleva otsuse eesmärgid järgmised:
 - a) luua toimiv AAMVS ning
 - b) julgustada piirkondlikke organisatsioone ja nende asukoha liikmesriike töötama välja omaenda AAMVSi.
3. Projekti üksikasjalik kirjeldus on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse täitmise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“).

⁽¹⁾ Nõukogu 7. juuli 2020. aasta otsus (ÜVJP) 2020/979, millega toetatakse rahvusvaheliselt tunnustatud süsteemi väljatöötamist relvade ja laskemoona haldamise valideerimiseks kooskõlas avatud rahvusvaheliste standarditega (ELT L 218, 8.7.2020, lk 1).

2. Artiklis 1 osutatud projekti tehnilise rakendamise eest vastutab Genfis asuv Rahvusvaheline Humanitaardemiineerimise Keskus (GICHD) ja selle spetsialiseeritud asutus, laskemoona haldamise nõuanderühm (AMAT).
3. GICHD ja AMAT täidavad oma ülesandeid kõrge esindaja vastutusel. Selleks sõlmib kõrge esindaja GICHDga vajalikud kokkulepped.

Artikkel 3

1. Lähtesumma liidu rahastatava projekti rakendamiseks on 1 792 690,84 eurot.
2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud lähtesummast, hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja reeglitele.
3. Järelevalvet lõikes 1 osutatud kulude nõuetekohase haldamise üle teeb komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon GICHDga asjakohase lepingu. Lepingus määratakse kindlaks, et GICHD tagab liidu rahalise toetuse nähtavuse vastavalt selle suurusele.
4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud lepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Ta teavitab nõukogu kõigist raskustest selles protsessis ning teatab nõukogule lepingu sõlmimise kuupäeva.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja esitab nõukogule GICHD poolt korrapäraselt koostatavatele kirjeldavatele aruannetele tuginedes aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta. Nimetatud aruannete põhjal teeb nõukogu hindamise.
2. Komisjon annab aru artiklis 1 osutatud projekti finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.
2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud lepingu sõlmimisest. Kui kuue kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast ei ole nimetatud lepingut sõlmitud, kaotab otsus kehtivuse.

Brüssel, 18. november 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BEK

LISA

PROJEKTIDOKUMENT**RELVADE JA LASKEMOONA HALDAMISE RAHVUSVAHELISELT TUNNUSTATUD VALIDEERIMISSÜSTEEMI (AAMVS) VÄLJATÖÖTAMINE RELVADE JA LASKEMOONA EBASEADUSLIKU LEVIKU ENNETAMISEKS****1. Taust**

Relvastuskontrolli kogukonnas ollakse üha enam üksmeelel selles, et kõrvalesuunamist ennetavate ekspordikontrolli meetmete tugevdamisel on kesksel kohal tõhus varude haldamine. Relvakaubanduslepingu osalisriikide seitsmendat konverentsi silmas pidades koostatud töödokumendis kutsub kõnealuse seitsmenda konverentsi eesistuja osalisriike üles „kaaluma kõiki varude haldamise aspekte – nii ekspordiloo väljastamise eel kui ka tarnimisjärgselt, kui toimub ohutu ja turvaline ladustamine“. Lisaks sellele, et ta kutsub üles jagama ebaseadusliku tegevuse kohta käivat teavet (relvakaubanduslepingu artikli 11 lõige 5 ja artikli 15 lõige 4), julgustab ta „importivaid ja eksportivaid riike tegema ladustamisrajatisi, esemete märgistamist ja lõppkasutajate kontrollimist käsitlevat konkreetset korda ja selle tagamist puudutavad kokkulepped enne ekspordiloo andmist“. Samuti teeb kõnealuse seitsmenda konverentsi eesistuja kooskõlas artikli 13 lõikega 2 ettepaneku, et osalisriigid võiksid anda teavet füüsilise julgeoleku ja varude haldamise tugevdamise eesmärgil võetud meetmete kohta, mida vaadeldakse kui kõrvalesuunamise ennetamise ja käsitlemise meetmeid (!).

Üks murekohti seoses kolmandates riikides praktiseeritavate varude haldamise tavadega on endiselt see, kuidas toimub kõnealuses töödokumendis kirjeldatud tagamine. Kõnealune valdkond on tehniline ja vastavat teavet peetakse väga tundlikuks. See raskendab teabevahetustegevust. Paljudes era- ja avaliku sektori osades kasutatakse toodete ja teenuste tõhususe, ohutuse ja turvalisuse tagamiseks vastavushindamist. Vastavushindamised on rahvusvaheliselt tunnustatud meetod, mille abil teha kindlaks, kas toode või teenus vastab tunnustatud normidele ja standarditele. Kuigi on olemas mitmesuguseid rahvusvahelisi varude haldamise ja nende turvalisuse tagamise standardeid, suuniseid ja häid tavasid, puudub praegu rahvusvaheliselt tunnustatud meetodika, mis võimaldaks veenduda kolmanda riigi või lõppkasutaja võimes ennetada oma relv- ja laskemoonavarude kõrvalesuunamist (relvakaubanduslepingu artikli 11 lõige 1).

Seda arvesse võttes on Euroopa Liit (EL) alates 2020. aastast uurinud võimalust luua rahvusvaheliselt tunnustatud süsteem relvade ja laskemoona poliitika ning tavade kinnitamiseks riigi ja lõppkasutaja tasandil. Nõukogu otsuse (ÜVJP) 2020/979 (mida on muudetud nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/2075) vastuvõtmisega tegi EL relvade ja laskemoona ebaseadusliku leviku ja juhuslike plahvatuste ennetamise eesmärgil Genfi Rahvusvahelise Humanitaardemineerimise Keskuse laskemoona haldamise nõuanderühmale (AMAT) ülesandeks töötada välja relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteem (AAMVS). See oli mitmeaastane ettevõtmine, mis jagunes kindlateks etappideks, mis hõlmasid kindlaid eesmärke ja väljundeid.

Esimese etapi ((ÜVJP) 2020/979) eesmärk oli uurida, kas väike- ja kergrelvade ning laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteemi loomine on teostatav. Selle süsteemi teostatavust hinnati seitsmes kategoorias ehk tehnilises, poliitilises, õiguslikus, majanduslikus, sõjalise julgeoleku, kogukonna turvalisuse ja julgeoleku ning õigeaegsuse kategoorias. Uuringus leiti, et kuigi puuduvad nn ohumärgid, mis takistaksid sellise süsteemi väljatöötamist, kajastaks selle lõplik ülesehitus seda, milline on sidusrühmade poliitiline tahe sellises süsteemis osaleda. Seetõttu ei saanud sidusrühmad kohustusi võtta enne, kui süsteemi lõplikku ülesehitust puudutavad küsimused on lahendatud.

Teise etapi ((ÜVJP) 2021/2075) eesmärk oli töötada välja hindamisvahend, mis oleks süsteemi aluseks, ja määrata kindlaks AAMVSi jaoks sobivad võimalused. Loodi enesehindamisvahend ja uuriti valideerimissüsteemi võimalikke variante. Projekti lõpuks esitati soovitatav lähenemisviis selleks, kuidas töötada välja toimiv AAMVS.

Mis on AAMVS?

Teave, mis puudutab relvade ja laskemoona haldamise tavade üldist olukorda, pakub huvi paljudele sidusrühmadele nii igas riigis endas kui ka välismaal. Näiteks võiksid ekspordikontrolliasutused tugevdada kõrvalesuunamise ohu hindamist (mida tehakse enne ekspordiloo andmist), parandades tarnejärgse ladustamise etapi analüüsimist, ning rahvusvaheline koostöö ja abiosutamine saavad paremini vastata nendele vajadustele, mis on selgunud praeguste võimete analüüsist.

(!) Relvakaubanduslepingu osalisriikide seitsmenda konverentsi eesistuja töödokumendi projekt „Väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse likvideerimise ning varude tõhusa haldamise tagamise eesmärgil tehtavate jõupingutuste tugevdamine“.

AAMVS on loodud selleks, et hõlbustada teabevahetust lõppkasutajate suutlikkuse kohta ladustada varusid ohutult ja turvaliselt. Selleks hinnatakse lõppkasutajate juhtimissüsteemi struktuuri suutlikkust võrreldes rahvusvaheliselt tunnustatud parimate tavadega, mis on esitatud rahvusvahelistes laskemoonaaalastes tehnilistes juhistes (IATG) ja väikerelvade kontrolli rakendamise moodulite kogumis (MOSAIC).

AAMVSi teljeks on nõukogu otsuse (ÜVJP) 2021/2075 rakendamise käigus välja töötatud vahendid. Standardiseeritud enesehindamine, mis on üks otsuse (ÜVJP) 2021/2075 rakendamise käigus välja töötatud peamisi väljundeid, on meetoodika, mille abil analüüsitakse juhistes IATG 01.35 võimete eeltingimuseks olevate elementide all määratletud haldamise süsteemi raamistiku keerukust. Sellele enesehindamisele on lisatud juhenddokument tulemuste tõlgendamise kohta. Seda vahendit ennast võib kasutada kahepoolse teabevahetuse vahendina relvade üldise seisukorra ja laskemoona haldamise tavade kohta relvajõududes.

AAMVSi saab süsteem juhul, kui seda kasutatakse ühiste vajaduste rahuldamise vahendina ühiselt kogu organisatsioonis. Süsteemi loomisest saavad kasu eelkõige sellised organisatsioonid, mis koosnevad liikmesriikidest, kellel on ühised ekspordikontrolli nõuded, impordieeskirjad, suutlikkuse suurendamise eesmärgid või vahendite rakendamise järelevalve vajadused. Igal juhul hõlbustab ühine platvorm teabevahetust veelgi. Standardiseeritud hindamist võiks kasutada mitme sidusrühma vajaduste rahuldamiseks. Enesehindamine võiks olla kehtiv mitu aastat, võimaldades seega juba loa saanud analüüsi jagamist heakskiidetud sidusrühmadega. See võib vähendada lõppkasutaja aruandluskoormust ja ühtlasi parandada loa andmise eelses etapis ekspordikontrolliametnike juurdepääsu teabele võimaliku importiva lõppkasutaja tarnejärgsete ladustamistingimuste kohta.

AAMVSi süsteemi loomiseks on mitu võimalust. See võimaldab organisatsioonil kohandada süsteemi vastavalt oma konkreetsetele vajadustele. Teatavad organisatsioonid võivad saada kasu valideerimissüsteemi loomisest, kus volitatud kasutajad saavad jagada ühte standardiseeritud analüüsi. Teised organisatsioonid võivad leida, et valideerimine on problemaatiline, ja võivad seetõttu teha valiku vähem spetsiifiliste teabevahetusevõimaluste kasuks. Igale organisatsioonile sobivate erisuste kindlaksmääramine on AAMVSi süsteemide edasiarendamisel keske tähtsusega.

Tuginedes eespool nimetatud väljunditele ja tulemustele, keskendutakse projekti III etapis AAMVSi edasiarendamise edendamisele. Valideerimissüsteemide edasiarendamiseks võetakse kasutusele piirkondlik lähenemisviis, mille puhul keskendutakse olemasolevate piirkondlike organisatsiooniliste struktuuride ja mehhanismide kindlakstegemisele ja edasiarendamisele ning kohandatud meetodite ja vahendite väljatöötamisele riikide relva- ja laskemoonahaldussüsteemide valideerimiseks (sealhulgas enesehindamisvahendi ja vastavate juhiste väljatöötamise kaudu hindamise tegemiseks ja hindamistulemuste tõlgendamiseks).

2. Tehniline käsitlusviis

Selle projekti eesmärk on arendada olemasolevate piirkondlike organisatsiooniliste struktuuride raames välja sõltumatud relvade ja laskemoona haldamise valideerimissüsteemid (AAMVS). Iga süsteem toimib sõltumatult ning tugineb nõukogu otsuse (ÜVJP) 2021/2075 rakendamisel välja töötatud vahenditele ja meetoodilistele suunistele. Vahend hõlmab piirkonna kontekstile ja standarditele kohandatud standarditud enesehindamismetoodikat, kokkulepitud valideerimis- või hindamisprotsessi (mis võimaldab enesehindamise tulemuste analüüsimiseks kasutada piirkonnast pärit ekspertide teadmisi), tebejagamisplatvormi (mis hõlbustab teatava teabe edastamist volitatud taotluse esitanud asutustele) ning kompakset juhtimisraamistikku süsteemi jätkusuutlikkuse säilitamiseks.

Selle projekti rakendamise kaudu kavandaks, arendaks, katsetaks ja rakendaks EL esimese piirkondliku AAMVSi süsteemi. ELi AAMVS toimiks platvormina, mille kaudu liikmesriigid saavad jagada ja saada standardses vormis teavet relvade ja laskemoona haldamise tavade kohta, tuginedes kolmandates riikides asuvate lõppkasutajate enesehindamistele. EL aitaks aktiivselt kaasa süsteemi kõigi funktsioonide väljatöötamisele, kasutades süsteemi kujundamise juures kõigis küsimustes nõuandjana ELi ja ELi liikmesriikide ekspertide võrgustikku. Võrgustikuga peetavate arutelude hõlbustamise ja kujundamistulemuste rakendamise eest vastutab Genfi Rahvusvahelise Humanitaardemineerimise Keskus.

ELi AAMVS tugevdaks massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja relvaekspordi tööühma (tavarelvastuse ekspordi alarühma), ELi liikmesriikide ekspordikontrolliasutuste ja Euroopa rahutagamisrahastu suutlikkust analüüsida lõppkasutaja kasutatavate relvade ja laskemoona haldamise süsteemidega seotud tarnejärgse kõrvalesuunamise ja juhuslike plahvatuste ohtu. See teave toetaks kõrvalesuunamise ohu hindamist, mis viiakse läbi enne ekspordiloa andmist. AAMVSi enesehindamine võiks samuti toetada massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja relvaekspordi tööühma (massihävi-

tusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise alarühma) ning ELi liikmesriikide rahvusvahelise abi ja suutlikkuse suurendamise protsesse, võimaldades standardiseeritud hindamist, kas relvade ja laskemoona haldamise raamistik vastab rahvusvahelistele headele tavadele. See toetaks puuduste ja vajaduste kindlakstegemist, suunates suutlikkuse suurendamise jõupingutused sinna, kus ressursse kõige rohkem vajatakse.

Projektiga antakse AAMVSi ning relvade ja laskemoona haldamise tavadid käsitleva teabe hindamiseks ja jagamiseks mõeldud standardiseeritud lähenemisviisi väljatöötamisest saadavast kasust teada ka teistele allpiirkondadele. Sellise teavitamise eesmärk on julgustada teisi piirkondlikke organisatsioone kohandatud AAMVSi süsteeme välja töötama ja enesehindamisvahendi kasutamist toetama. Selle tegevusega jätkatakse teavitustegevust, nagu seda tehti ka nõukogu otsuste (ÜVJP) 2020/979 ja (ÜVJP) 2021/2075 rakendamisel. Kui mõni piirkondlik organisatsioon taotleb sellise teavitamise ajal toetust AAMVSi väljatöötamiseks, võiks projekt vahendeid ümber suunata, et seda ettevõtmist toetada.

3. Üldised eesmärgid

Selle projekti peamine eesmärk on toetada väike- ja kergrelvade ning laskemoona ohutu ja turvalise haldamise tagamiseks tehtavaid jõupingutusi, parandades ekspordikontrolliga ning rahvusvahelise koostöö ja abiga tegelevate sidusrühmade otsustusprotsesse.

See eesmärk saavutatakse, suurendades kolmandates riikides lõppkasutajate poolt järgitavate väike- ja kergrelvade ning laskemoona haldamise tavade läbipaistvust. Tänu suuremale teadlikkusele nendest tavadest saavad sidusrühmad teha paremaid otsuseid seoses üleandmistele lubamise ja suutlikkuse suurendamise algatustega.

Mainitud tulemuse saavutamiseks on projektil järgmised peamised eesmärgid:

- 1) toimiva AAMVSi loomine,
- 2) piirkondlike organisatsioonide ja nende asukohaliikmesriikide jõupingutuste ergutamine omaenda AAMVSi väljatöötamiseks.

4. Tegevuste kirjeldus

Eesmärk nr 1: toimiva AAMVSi loomine

1. aasta: AAMVSi süsteemi raamistiku konsolideerimine

TEGEVUSED	VÄLJUNDID
<p>ELi nõuandevõrgustiku loomine, kuhu kuuluksid huvitatud sidusrühmad, kes saavad anda eksperdinõu ELi poliitika ja tegevustega seotud põhi- ja tegevussuuniste kohta. Nõustajatelt palutakse sisendada ELi AAMVSi arendusetapis, et tagada süsteemi vastavus ELi eesmärkidele. Rahvusvahelise Humanitaardemineerimise Keskuse projektiteeskond vastutab oma nõuannete rakendamise eest. Tehakse jõupingutusi mitme füüsilise kohtumise korraldamiseks kogu aasta vältel. Nõuandevõrgustiku eesmärk on tagada, et ELi sidusrühmad võtaksid juhtrolli nende vajadustele ja tööprotsessidele vastava süsteemi väljatöötamisel. Nõustajad aitavad määratleda süsteemi järgmisi elemente:</p> <ul style="list-style-type: none"> — AAMVSi käitamist ning süsteemi järelevalvet ja hooldust käsitleva korra kavandamine; — enesehindamisvahendite läbivaatamine, et teha kindlaks nende sobivus ja asjakohasus vajaduste rahuldamiseks; — asjakohaste üksuste määretlemine AAMVSi valideerimiseks ja rakendamise järelevalveks; — elektroonilisel platvormil ja kahepoolset lubatud teabevahetuse liigi kindlaksmääramine. 	<p>ELi kriteeriumidele kohandatud ja ELi poolt valideeritud ELi vahendite rakendamine.</p> <p>ELi AAMVSi süsteemi raamdokumendi koostamine koos arengustrateegiaga.</p>

<p>Enesehindamise ja valideerimise analüüsi kinnitamine. ELi tehnilised eksperdid vaatavad läbi, kohandavad ja valideerivad nõukogu otsuse (ÜVJP) 2021/2075 rakendamise ajal välja töötatud üldised enesehindamisvahendid, et tagada nende vastavus ELi sidusrühmade nõuetele.</p> <p>Temaatiliste ekspertide heaks kiidetud enesehindamisvahendite (relvade ja laskemoona haldamine ja ekspordikontroll) tehniline valideerimine. Teabevahetusplatvormi loomise veebidisaini nõuete hindamine. ELi nõustajate soovitude põhjal määratakse hindamise käigus kindlaks programmitöö nõuded kavandatava veebiplatvormi loomiseks.</p>	<p>ELi nõuandevõrgustikuga suhtlemisel tehtud märkmete ja kirjavahetuse lisamine.</p> <p>Veebiplatvormi loomise kava koostamine, mis hõlmab selle väljatöötamist, arendamist, katsetamist ja viimistlemist.</p>
--	---

2. aasta: vahendite ja süsteemide katsetamine

TEGEVUSED	VÄLJUNDID
<p>Enesehindamisvahendite katsetamine kolmandates riikides. Katsetamine koosneb kolmest elemendist:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kolmandate riikide ja kõikide osalejate (vahendajad jne) toetamine, kes osalevad rahuldava enesehindamise läbiviimise jõupingutustes; — kõigi asjaosaliste poolt hindamise lõpuleviimisel kogetud rakendamisprobleemide ja teabevahetusega seotud murede hindamine; — hindamisaruande koostamine, milles tõstetakse esile probleemid ja saadud õppetunnid. 	<p>Enesehindamise katse hindamisaruanne.</p>
<p>ELi nõustamisvõrgustiku kirjeldustele vastava veebiplatvormi väljatöötamine, katsetamine ja valideerimine.</p>	<p>Eraldi koolitusmaterjalid enesehindamiseks ja valideerimiseks.</p>
<p>Koolitusmaterjalide ja töökorra koostamine, et toetada jõupingutusi enesehindamise lõpuleviimiseks, valideerimisprotsessi standardimiseks ja süsteemi järelevalvemehhanismi juhendamiseks.</p>	<p>Põhimõtete ja töökorra väljatöötamine valideerimise ja süsteemi järelevalvemehhanismi jaoks.</p>
<p>AAMVSi käitamist ning järelevalvet käsitleva korra kavandamine.</p>	<p>Veebiplatvorm AAMVSi teabe vahetamiseks.</p>
<p>ELi nõuandevõrgustikule ajakohastatud teabe andmine rakendamise seisu kohta ning tekkivate probleemide ja küsimuste arutamine.</p>	<p>Kommentaariid ELi nõustajatele.</p>

Eesmärk nr 2: teiste organisatsioonide ergutamine nende enda piirkondlike AAMVSi väljatootamiseks.1. aasta: AAMVSi tutvustamine kahele piirkondlikule organisatsioonile; rahvusvaheliste vahenditega omatavate seoste uurimise jätkamine

TEGEVUSED	VÄLJUNDID
<p>Kontaktide loomine kahe piirkondliku organisatsiooni ja nende liikmesriikidega, et propageerida piirkondlikku AAMVSi kontseptsiooni.</p> <p>See hõlmab kuni kolme visiiti asjaomasesse piirkonda. Esimene kohtumine piirkondliku organisatsiooniga on mõeldud piirkondliku AAMVSi väljatootamise ergutamiseks ja soovi korral järgmiste sammude kavandamise alustamiseks. Teine kohtumine hõlmaks kõiki ELi liikmesriike ning see on mõeldud süsteemi ja sellest saadava kasu tutvustamiseks. Jätkukohtumised peaksid veelgi ergutama piirkondliku AAMVSi loomist ja selle kavandamist.</p>	<p>Piirkondlike organisatsioonide ja nende liikmesriikide teavitamine ELi AAMVSi süsteemist ja kasust, mida annab nende enda süsteemide loomine.</p>
<p>Osalemine piirkondlike ja rahvusvaheliste relvastuskontrolli vahendite teemalistel kohtumistel. See võiks hõlmata kõrvalütuste või muude ürituste korraldamist AAMVSi propageerimiseks ja ELi AAMVSi edasiarendamiseks.</p>	

2. ja 3. aasta: AAMVSi tutvustamine kahele piirkondlikule organisatsioonile aastas, rahvusvahelise propageerimise jätkamine

Märkus: 2. ja 3. aastal on projektikavas ette nähtud muudatus, mis sõltub AAMVSi piirkondliku propageerimise eelmise aasta jõupingutuste tulemusest. Esialgne plaan on korraldada kaks piirkondlikku tutvustusüritust aastas vastavalt 1. aasta kavas kirjeldatud formaadile. Kui aga piirkondlik organisatsioon kinnitab AAMVSi rakendamise soovi, taotleb AMAT ELilt luba osade vahendite ümbersuunamiseks AAMVSi arendamise jaoks süsteemi taotlevas piirkonnas. Selle tulemusena väheneks aastas kaasatavate piirkondlike organisatsioonide arv, kuid tõenäoliselt suureneks AAMVSi raamistikku kasutatavate ja sellest kasu saavate riikide arv.

5. Tehniline rakendusasetus

Projekti rakendamist juhib Genfi Rahvusvaheline Humanitaardemineerimise Keskus (GICHD) selle spetsialiseeritud asutuse AMATi kaudu). Konkreetsemalt juhib AMAT selle projekti kõigi tegevuste juhtimist ja rakendamist ning vastutab eelarve ja aruandluse eest. AMATi meeskond vastutas samamoodi varasemate nõukogu otsuste (ÜVJP) 2020/979 ja (ÜVJP) 2021/2075 raames võetud meetmete juhtimise ja rakendamise eest.

AMAT kavatseb kaasata ekspertkonsultante projekti eri aspektide toetamiseks. Projekti teatavate aspektide rakendamise toetamiseks värvatakse eelkõige veebiarenduse, vastavushindamise ning väike- ja kergrelvade haldamise valdkonna eksperte. Konsultandid valitakse heakskiidetud värbamisprotsessi korras.

6. Asjakohasus

See projekt, sealhulgas selle eesmärgid, tegevused ja väljundid, on kooskõlas mitme Euroopa Liidu strateegia ja poliitilise kokkuleppega.

2018. aasta ebaseaduslike tulirelvade ning väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastase võitluse ELi strateegia („väike- ja kergrelvade strateegia“)

2018. aasta väike- ja kergrelvade strateegia eesmärk on „suunata integreeritud, ühiseid ja kooskõlastatud Euroopa meetmeid, et ennetada ja tõkestada väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseaduslikku omandamist ..., ning propageerida seoses relvade seadusliku kaubandusega vastutustundlikku käitumist“⁽¹⁾. 2018. aasta väike- ja kergrelvade strateegias nähakse ette relvavarude haldamise erimeetmed ning kohustatakse ELi toetama koostööd ja abi ÜRO tegevusprogrammi rakendamisel, sealhulgas relvavarude haldamisel, ning edendama ja rakendama standardeid ja häid tavasid väike- ja kergrelvade (ISACS [nüüd MOSAIC]) ja laskemoona (IATG) käitlemiseks.

ELi AAMVS toetaks ELi jõupingutusi 2018. aasta väike- ja kergrelvade strateegia rakendamiseks:

- kõrvalesuunamise ennetamine ja vastutuse edendamine seaduslikus väike- ja kergrelvade kaubanduses on AAMVSi väljendatud eesmärk. ELi AAMVS saab toetada kõrvalesuunamise ohu hindamist, mis viiakse läbi enne ekspordiloa andmist;
- ELi AAMVS saab toetada koostööd ja abi relvavarude haldamise valdkonnas, tehes kindlaks haldussüsteemi puudused ja toimides järelevalvehendina, mille abil praktikas jälgida muutusi või parandusi;
- enesehindamise meetodikaga edendatakse MOSAICi ja IATG rakendamist standarditena, mille alusel vastavushindamist mõõdetakse.

Ebaseadusliku tulirelvakaubanduse vastane ELi tegevuskava 2020–2025

Ebaseadusliku tulirelvakaubanduse vastases ELi tegevuskavas 2020–2025, millega võideldakse ebaseadusliku kaubanduse vastu ELis ja Kagu-Euroopa partnerriikides (Lääne-Balkan, Moldova ja Ukraina), tunnistatakse vajadust suurendada relvavarude turvalisust Kagu-Euroopas ning toetatakse Lääne-Balkani piirkonda⁽²⁾. Tegevuskavas on nähtud ette ka relvavarude haldamise turvalisuse suurendamine, normide edendamine ja nõuetekohase täitmise järelevalve⁽³⁾. Lisaks nõuab meede 4.2 relvavarude paremat haldamist Saheli piirkonnas.

Kuigi ELi AAMVS ei keskendu piirkondlikule tasandile, võib see toetada jõupingutusi lõppkasutaja relvavarude haldamistavade struktuursete puuduste kindlakstegemiseks. Enesehindamise meetodika sobib eriti hästi turvalisusnormide puuduste tuvastamiseks.

ELi 2008. aasta ühine seisukoht relvaekspordi kohta (ELi ühine seisukoht) ja vabatahtlik ühise seisukoha kasutusjuhend⁽⁴⁾

ELi ühine seisukoht sisaldab kaheksat kriteeriumi, milles tuuakse välja neli eri riski, mida liikmesriigid peavad käsitama ekspordilitsentsi andmisest keeldumise põhjustena, ning neli eri tegurit, mida riigid peavad ekspordilitsentsi taotluse hindamisel „arvesse võtma“. 7. kriteeriumis osutatakse „ohule, et sõjatehnoloogia või -varustus suunatakse ostjariigis kõrvale või reeksporditakse ebasoovitavatel tingimustel,“ mis kujutab endast ühte tegurit, mida ekspordija peaks arvesse võtma. Ühises seisukohas on lisatud, et ekspordija peaks kõrvalesuunamise ohu hindamisel võtma arvesse „vastuvõtjariigi suutlikkust rakendada tõhusat ekspordikontrolli“.

ELi ühise seisukoha kasutusjuhendis, mis sisaldab täiendavaid, kuid mittesiduvaid juhiseid kõnealuse dokumendi sätete rakendamiseks, palutakse eksporditajatel kaaluda, kas vastuvõtjariigis a) on „varude haldamine ja julgeolek“ „nõuetekohane“ (sealhulgas MOSAIC ja IATG); ning b) kas „on teada varude kadumise juhtumeid“⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Nõukogu, nõukogu järeldused ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastast võitlust käsitleva ELi strateegia vastuvõtmise kohta, Brüssel, 19. november 2018, 13581/18. <<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13581-2018-INIT/et/pdf>>.

⁽²⁾ Euroopa Komisjon, Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: ebaseadusliku tulirelvakaubanduse vastane ELi tegevuskava 2020–2025 (märkus 30).

⁽³⁾ Vt eesmärki 7 tegevuskavas, mis käsitleb Lääne-Balkani riikides 2024. aastaks kestliku lahenduse leidmist väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseaduslikule valdamisele, väärkasutamisele ja salakaubaveole, London, 10. juuli 2018, <<https://www.seesac.org/f/docs/publications-salw-control-roadmap/Regional-Roadmap-for-a-sustainable-solution-to-the.pdf>>.

⁽⁴⁾ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad, (märkus 7).

⁽⁵⁾ Euroopa Liidu Nõukogu, „Nõukogu ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP kasutusjuhend (mida on muudetud nõukogu otsusega (ÜVJP) 2019/1560), lk 129.

Kasutusjuhendis osutatakse tõhusa julgeoleku ja varude haldamise tähtsusele mitte ainult seoses 7. kriteeriumi rakendamise ja kõrvalesuunamise ohu hindamisega, vaid ka seoses ELi ühise seisukoha 1. ja 2. kriteeriumi kohaldamisega, mis hõlmavad vastavalt rahvusvaheliste kohustuste täitmist ning inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimist. Eelkõige käsitletakse kasutusjuhendis ÜRO tegevuskavas ette nähtud standardite, sealhulgas relvavarude haldamist käsitlevate standardite järgimist seoses selle hindamisega, kas vastuvõtjad täidavad rahvusvahelisi kohustusi vastavalt 1. kriteeriumile (⁷). Lisaks viidatakse juhendis „nõuetele vastava korra“ olemasolule seoses „varude, sealhulgas liigsete relvade ja laskemoona haldamise ja julgeolekuga“ ning probleemidele seoses „varude varguse ja nende kadumisega“ nimetatud lõppkasutaja riigis, kusjuures neile viidatakse elementidena, mida tuleb arvesse võtta seoses hindamisega, kas on olemas oht, et eksporditud relvi võidakse kasutada inimõigusi või rahvusvahelist humanitaarõigust rikkudes vastavalt 2. kriteeriumile (⁸).

ELi ühises seisukohas ja kasutusjuhendis on esitatud ka asjakohased suunised teabevahetuseks, mis on AAMVSi oluline osa. ELi ühise seisukoha artiklis 4 nõutakse, et liikmesriigid vahetaksid teavet ekspordilitsentsi andmisest keeldumiste kohta ning konsulteeriks, kui nad kaaluvad sellise litsentsi heakskiitmist, mille väljaandmisest teine liikmesriik oli „olemuselt identse“ litsentsi puhul keeldunud. Seda sätet tugevdab veelgi ELi ühise seisukoha artikkel 7, milles nõutakse, et liikmesriigid „tugevdavad omavahelist koostööd ja soodustavad lähenemist“ relvaekspordi kontrolli valdkonnas „asjakohase teabe vahetamise“ kaudu mitte üksnes seoses keeldumiste, vaid ka seoses relvaekspordipoliitikaga. Kasutusjuhendis ergutatakse liikmesriike vahetama teavet nii massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja relvaekspordi töörühmas (COARM) kui ka COARMi veebipõhise süsteemi kaudu, või salastatuse kategooriasse „Restricted“ kuuluva teabe puhul sõnumite edastamisega COREU-võrgu kaudu. Teabevahetus peaks hõlmama ka teavet, mis võib olla kasulik teistele liikmesriikidele kõrvalesuunamise ohu vältimiseks (⁹).

ELi ühises seisukohas on ära toodud selged seosed kehtestatud poliitika ja AAMVSi vahel. See seos loodi nõukogu otsusega (ÜVJP) 2020/979 ja ELi AAMVS loodi spetsiaalselt selleks, et toetada ELi ühise seisukoha 7. kriteeriumi kohaldamist ekspordikontrolliasutuste poolt, toimides tehnilise vahendina, mis võimaldab analüüsida võimaliku importiva riigi rakendatud ohutus- ja julgeolekumeetmeid. Kasutatud meetodika on kooskõlas kasutusjuhendi juhendiga selle kohta, kuidas hinnata standardi vastavust rahvusvaheliselt tunnustatud heale tavale. Ühise seisukoha artiklis 4 on sätestatud ka ELi AAMVSi teabevahetuskomponendi poliitiline põhjendus.

Nõukogu 15. jaanuari 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/38, millega kehtestatakse ühine lähenemisviis väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ekspordiga seotud lõppkasutaja sertifikaatide elementide suhtes

Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/38 kehtestatakse ühine lähenemisviis väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ekspordiga seotud lõppkasutaja sertifikaatide elementide suhtes (¹⁰). Otsus sisaldab kahte „valikulist elementi“, mida riigid peavad AAMVSi jaoks otseselt asjakohaseks: c) võimaldada ekspordival riigil eksporditud kaupu pärast saatmist kohapeal kontrollida, d) anda kinnitusi, mis tõendavad lõppkasutaja suutlikkust relvi ja laskemoona ohutult ja turvaliselt hallata, sealhulgas tema suutlikkust hallata ohutult ja turvaliselt ladusid, kus kaupu ladustatakse.

AAMVS võib hõlmata tarnejärgse kontrolli meetodikat, et toetada enesehindamisel esitatud väidete kohapealset kontrollimist. See suurendaks kindlusastet veelgi.

(⁷) Euroopa Liidu Nõukogu, „Nõukogu ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP kasutusjuhend (mida on muudetud nõukogu otsusega (ÜVJP) 2019/1560), lk 24.

(⁸) Euroopa Liidu Nõukogu, „Nõukogu ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP kasutusjuhend (mida on muudetud nõukogu otsusega (ÜVJP) 2019/1560), lk 58.

(⁹) Euroopa Liidu Nõukogu, „Nõukogu ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP kasutusjuhend (mida on muudetud nõukogu otsusega (ÜVJP) 2019/1560), lk 159.

(¹⁰) Nõukogu 15. jaanuari 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/38, millega kehtestatakse ühine lähenemisviis väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ekspordiga seotud lõppkasutaja sertifikaatide elementide suhtes (*Euroopa Liidu Teataja* L 14, lk 4, 18.1.2021), <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021D0038&from=ET>>.

7. Kommunikatsiooni- ja nähtavusstrateegia

Kooskõlas Euroopa Komisjoni avaldatud 2018. aasta ELi välistegevuse teabevahetuse ja nähtavuse nõuetega võtab AMAT kõik asjakohased meetmed, et teha avalikuks asjaolu, et seda projekti rahastab liit. Euroopa Liidu toetusele osutatakse ka kutsetel ja muudes dokumentides, mida jagatakse eri üritustel osalejatele. AMAT tagab võimaluse korral, et EL on esindatud käesoleva otsuse alusel toetatavatel üritustel.

Konkreetselt tunnustatakse ELi kui projekti juhti kõigil piirkondlikel ja rahvusvahelistel üritustel, kus AAMVSi esitletakse. ELi AAMVS võiks toimida suurepärase stiimulina teistele piirkondlikele organisatsioonidele, seega ergutab ja toetab AMAT ELi jõupingutusi vahendi propageerimiseks erinevates relvastuskontrolliga seotud keskkondades. ELi esindajatel palutakse sõna võtta ning ELi logo kuvatakse esitlustel ja reklaamides.

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/2276,**18. november 2022,****millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2019/2009, millega toetatakse Ukraina jõupingutusi relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu võitlemisel koostöös OSCEga**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 2. detsembril 2019 vastu otsuse (ÜVJP) 2019/2009 ⁽¹⁾.
- (2) Otsuses (ÜVJP) 2019/2009 on selle artiklis 1 osutatud tegevuste rakendamise perioodiks kehtestatud 36 kuud alates otsuse artikli 3 lõikes 3 osutatud rahastamislepingu sõlmimise kuupäevast.
- (3) Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon (OSCE) taotles otsuse (ÜVJP) 2019/2009 rakendamisperioodi pikendamist 13 kuu võrra kuni 23. jaanuarini 2024, võttes arvesse viivitusi otsuse (ÜVJP) 2019/2009 kohaste projektitegevuste rakendamisel, mis on tingitud COVID-19 pandeemia mõjust ning Venemaa provotseerimata ja põhjendamatust agressioonisõjast Ukraina vastu.
- (4) Otsuse (ÜVJP) 2019/2009 artiklis 1 osutatud tegevusi saab kuni 23. jaanuarini 2024 jätkata ilma finantsmõjuta.
- (5) Pikendamistaotlus tuleks rahuldada, muutes vastavalt otsuse (ÜVJP) 2019/2009 artikli 5 lõiget 2,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsuse (ÜVJP) 2019/2009 artikli 5 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 23. jaanuaril 2024.“

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 18. november 2022

*Nõukogu nimel**eesistuja*

M. BEK

⁽¹⁾ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2019/2009, 2. detsember 2019, millega toetatakse Ukraina jõupingutusi relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu võitlemisel koostöös OSCEga (ELT L 312, 3.12.2019, lk 42).

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/2277,**15. november 2022,****millega kiidetakse heaks Itaalia Vabariigi poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797 artikli 7 lõike 4 kohaselt esitatud taotlus mitte kohaldada komisjoni määruse (EL) nr 1303/2014 lisa punkti 4.2.1.5.2 alapunkti b alapunkti 1***(teatavaks tehtud numbri C(2022) 8068 all)***(Ainult itaaliakeelne tekst on autentne)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 7 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Itaalia esitas 28. juulil 2022 komisjonile taotluse mitte kohaldada Ferrandina – Matera La Martella raudteeliinil asuva Miglionico tunneli suhtes komisjoni määruse (EL) nr 1303/2014 ⁽²⁾ lisa punkti 4.2.1.5.2 alapunkti b alapunkti 1. Itaalia vastas komisjoni 8. augustil 2022 väljastatud taotlusele lisateabe saamiseks 16. augustil 2022 ja esitas täiendavad selgitused. Taotlus esitati direktiivi (EL) 2016/797 artikli 7 lõike 1 punkti c alusel.
- (2) Ühe rööbasteega tunnel on 6,6 km pikk ja juba olemas. Ferrandina – Matera La Martella liini ehitati aastatel 1984–2000 riiklike standardite alusel, kuid töid teostati vaid osaliselt ja neid ei viidud lõpule. Liini ei ole siiani kasutusele võetud, kuna ehitustööde lõpuleviimiseks puudusid rahalised vahendid. Pärast märkimisväärseid viivitusi on algatatud pakkumismenetlus Ferrandina – Matera La Martella liini ehituse lõpuleviimiseks, ajakohastamiseks ja avamiseks (edaspidi „projekt“) ning see peaks valmima 2022. aasta lõpuks. Miglionico tunneli valmimise, ajakohastamise ja avamise puhul nähakse ette rakendada kõiki määruses (EL) nr 1303/2014 sätestatud koostalitluse tehnilise kirjelduse (KTK) asjakohaseid sätteid, välja arvatud selle lisa punkti 4.2.1.5.2 alapunkti b alapunkt 1, millega nõutakse, et külge- ja/või vertikaalsuunalised avariiväljapääsud peavad paiknema vähemalt iga 1 000 meetri järel; punkti 4.2.1.5.2 alapunkti b alapunkti 2 kohast alternatiivi ei saa kohaldada, sest tegemist on üheavalise tunneliga.
- (3) Alternatiivse meetmena nähakse projektiga ette ehitada 3,895 km kaugusel Miglionico tunneli sissepääsust vertikaalsuunaline avariiväljapääs maapinnal paiknevale ohutule alale, et evakueerida reisijaid ja tagada juurdepääs päästesõidukitele. Kavandatav meede vastab nõudele, mis on sätestatud Itaalia ministri 28. oktoobri 2005. aasta käskkirjas „Raudteetunneli ohutus“ ⁽³⁾ ja mille kohaselt rohkem kui 5 km pikkustes tunnelites tuleb avariiväljapääs ehitada

⁽¹⁾ ELT L 138, 26.5.2016, lk 44.

⁽²⁾ Komisjoni 18. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1303/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse tehnilist kirjeldust „Raudteetunnelite ohutus“ (ELT L 356, 12.12.2014, lk 394).

⁽³⁾ Itaalia ministri 28. oktoobri 2005. aasta käskkiri „Raudteetunneli ohutus“ on läbivaatamisel, kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määruse (EL) 2016/796 (mis käsitleb Euroopa Liidu Raudteeametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 881/2004 (ELT L 138, 26.5.2016, lk 1) artikli 26 kohaselt läbi viidud protseduuri tulemusel anti kõnealusele õigusaktile negatiivne hinnang.

ligikaudu iga 4 km järel. Itaalia taristuettevõtja tegi kooskõlas komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 402/2013 (*) konkreetse ja üksikasjaliku riskianalüüsi, mis näitas, et käesoleval juhul jäävad kõik tuvastatud riskid vastuvõetamatust tasemest allapoole, ning järeldas seetõttu, et tunneli ohutust peetakse vastuvõetavaks ning et olemasoleva leevendusmeetme korral ei mõjuta määruse (EL) nr 1303/2014 lisa punkti 4.2.1.5.2 alapunkti b alapunkti 1 kohaldamata jätmise tunneli ohutust.

- (4) Itaalia Vabariigi esitatud taotluse vastu võtmata jätmise seaks ohtu projekti majandusliku elujõulisuse. Vastavalt Itaalia taristuettevõtja esitatud teabele on praeguse projekti kogumaksumus 315,49 miljonit eurot; määruse (EL) nr 1303/2014 lisa punkti 4.2.1.5.2 alapunkti b alapunkti 1 nõuete täitmise tagamiseks tehtavate lisatööde maksumuseks on ette nähtud 165 miljonit eurot, sealhulgas 137 miljonit eurot tööde teostamiseks ning ülejäänud uuringuteks ja toetusteks. See suurendaks projekti investeerimiskulusid üle 50 %, nii et need ulatuksid 500 miljoni euroni. Vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2020/424 (†) artikli 2 lõike 2 punkti b alapunktile i võeti Itaalia taristuettevõtja korraldatud ja komisjonile esitatud majandusliku elujõulisuse analüüsis arvesse kasutustulu, mida saadakse tänu kõnealuse punkti kohaldamata jätmisele, mis võimaldab projekti varem kasutusele võtta, ja selle pikaajalist majanduslikku elujõulisust riiklikus ja Euroopa raudteesüsteemis. Esitatud teabe põhjal ei oleks kõnealune raudteeliin TEN-T üldvõrgu osa ja täidaks peamiselt kohaliku transpordivõrgu funktsioone, ühendades Matera linna Itaalia peamise raudteevõrguga. Kui määruse (EL) nr 1303/2014 lisa punkti 4.2.1.5.2 alapunkti b alapunkti 1 kohaldamata jätmise taotlus rahuldatakse, peaks projekt tooma kogukonnale rohkem kasu, kui selleks ressursse kulutatakse. Samas eeldatakse, et kui taotlus tagasi lükatakse, siis projekt kulud ületavat kasu ei too.
- (5) Seepärast võib direktiivi (EL) 2016/797 artikli 7 lõike 1 punktis c ja artikli 7 lõikes 4 sätestatud tingimused lugeda täidetuks.
- (6) Määruse (EL) nr 1303/2014 lisa punkti 4.2.1.5.2 alapunkti b alapunkti 1 kohaldamata jätmist tuleks lubada kuni tunneli järgmise täiustamiseni või uuendamiseni.
- (7) Kuni erandi kohaldamiseni võivad põhjenduses 3 osutatud riskianalüüsi aluseks olevad eeldused või kaalutlused muutuda. Seepärast on asjakohane nõuda, et Itaalia Vabariik teavitaks komisjoni viivitamata sellistest kavandatavatest muudatustest ja muudest võimalikest leevendusmeetmetest.
- (8) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas direktiivi (EL) 2016/797 artikli 51 lõikes 1 nimetatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Itaalia Vabariigi taotlus mitte kohaldada määruse (EL) nr 1303/2014 lisa punkti 4.2.1.5.2 alapunkti b alapunkti 1 Miglionico tunneli suhtes kiidetakse heaks kuni tunneli järgmise täiustamiseni või uuendamiseni, tingimusel et kohaldatakse Itaalia Vabariigi pakutud alternatiivset meetet.

Itaalia Vabariik teavitab viivitamata komisjoni, kui tal on teavet, mis võib põhjendatult kahtluse alla seada järelduse, et määruse (EL) nr 1303/2014 lisa punkti 4.2.1.5.2 alapunkti b alapunkti 1 kohaldamata jätmise ei mõjuta Miglionico tunneli ohutust.

(*) Komisjoni 30. aprilli 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 402/2013 riskihindamise ühise ohutusmeetodi kohta ja määruse (EÜ) nr 352/2009 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 121, 3.5.2013, lk 8).

(†) Komisjoni 19. märtsi 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/424, milles käsitletakse komisjonile teabe esitamist koostalitluse tehniliste kirjelduste kohaldamata jätmise kohta kooskõlas direktiiviga (EL) 2016/797 (ELT L 84, 20.3.2020, lk 20).

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Brüssel, 15. november 2022

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Adina VĂLEAN

EUROOPA KESKPANGA OTSUS (EL) 2022/2278,**8. november 2022,****müntide emissiooni 2023. aasta mahu heakskiitmise kohta (EKP/2022/40)**

EUROOPA KESKPANGA JUHATUS,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 128 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga otsust (EL) 2015/2332, 4. detsember 2015, euromüntide emissioonimahu heakskiitmise menetlusraamistiku kohta (EKP/2015/43), ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 2 lõiget 9,

ning arvestades järgmist:

- (1) Alates 1. jaanuarist 1999 on Euroopa Keskpangal (EKP) liikmesriikide, mille rahaühik on euro (edaspidi „euroala liikmesriigid“), poolt emiteeritud müntide emissiooni mahu heakskiitmise ainuõigus.
- (2) 19 euroala liikmesriiki ja Horvaatia, mis võtab ühisrahana kasutusele euro alates 1. jaanuarist 2023, on EKP-le heakskiitmiseks esitanud oma taotlused 2023. aastal emiteeritavate müntide mahu kohta koos täiendavate selgitavate märkustega prognoosimise meetodika kohta. Mõned nendest liikmesriikidest on esitanud ka täiendava teabe käibemüntide kohta, kui see oli kättesaadav ja liikmesriik pidas seda oluliseks taotluse heakskiitmise põhjendamiseks.
- (3) Euroala liikmesriikidel on õigus münte emiteerida, kuid vajalik on EKP nõusolek emissiooni mahu kohta ning seega ei tohi liikmesriigid otsuse (EL) 2015/2332 (EKP/2015/43) artikli 3 lõike 1 kohaselt EKP poolt heaks kiidetud mahtusid ületada ilma eelneva EKP nõusolekuta.
- (4) Kuna müntide emissioonimahu muutmist ei ole taotletud, on EKP juhatus pädev võtma otsuse (EL) 2015/2332 (EKP/2015/43) artikli 2 lõike 9 alusel vastu käesoleva otsuse müntide 2023. aasta emissioonimahu kohta, kiites heaks taotlused, mille on esitanud euroala liikmesriigid ja Horvaatia.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1***Mõisted**

Käesolevas otsuses kasutatakse mõisteid otsuse (EL) 2015/2332 (EKP/2015/43) artiklis 1 määratletud tähenduses.

*Artikkel 2***2023. aastal emiteeritavate euromüntide mahu heakskiitmine**

EKP kiidab heaks euroala liikmesriikide poolt 2023. aastal emiteeritavate euromüntide mahu vastavalt järgmisele tabelile:

⁽¹⁾ ELT L 328, 12.12.2015, lk 123.

(miljonit eurot)

	2023. aasta emissiooniks heakskiidetud euromüntide maht		
	Käibemündid	Meenemündid (mitte ringluse eesmärgil)	Müntide emissioonimaht
Belgia	38,00	0,40	38,40
Saksamaa	427,00	206,00	633,00
Eesti	15,30	0,29	15,59
Iirimaa	32,60	0,50	33,10
Kreeka	125,50	0,62	126,12
Hispaania	303,00	40,00	343,00
Prantsusmaa	284,00	55,00	339,00
Horvaatia	316,34	0,43	316,77
Itaalia	257,00	4,55	261,55
Küpros	6,00	0,01	6,01
Läti	10,00	0,20	10,20
Leedu	12,00	0,41	12,41
Luksemburg	13,20	0,26	13,46
Malta	8,00	0,50	8,50
Madalmaad	49,00	1,00	50,00
Austria	81,00	175,51	256,51
Portugal	71,50	2,00	73,50
Sloveenia	25,50	1,50	27,00
Slovakkia	16,00	2,00	18,00
Soome	10,00	5,00	15,00
Kokku	2 100,94	496,18	2 597,12

*Artikkel 3***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub päeval, mil sellest adressaatidele teatatakse.

*Artikkel 4***Adressaadid**

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele, mille rahaühik on euro, ja Horvaatiale.

Frankfurt Maini ääres, 8. november 2022

EKP president
Christine LAGARDE

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)